# ÚJ ÉLET

## A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

1948 FEBRUÁR 12. 5708 ADAR 2


# Dr. Joseph J. Schwartz, a Joint európai elnökének ünneplése — kitüntetése alkalmából

## Dinnyés Lajos miniszterelnök adta át ünnepélyesen a kitüntetést. — Ünnepi ülés a hitközség dísztermében. — Dr. Joseph J. Schwartz a Pesti Izraelita Hitközség képviselőtestületének disztagja

A magyar köztársaság elnöke dr. Joe *Schwartznak*, a Joint európai elnökének a Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét a csillaggal adományozta. Ezt a magas kitüntetést *Dinnyés* Lajos miniszterelnök február 5-én, csütörtökön adta át a néhány napig Magyarországon tartózkodó dr. Joe Schwartznak. Az ünnepélyes fogadtatáson *Stöckler* Lajos elnök vezetésével megjelent a Magyarországi Izraeliták Országos Irodájának Intéző Bizottsága teljes számban. *Dinnyés* miniszterelnök melyes szavakkal emlékezett meg az amerikai zsidóság segitő munkájáról és méltatta dr. Joe Schwartznak az elesettek megsegítése érdekében kifejtett értékes tevékenységét. A miniszterelnök annak a reménynek adott kifejezést, hogy a Joint munkája továbbra is szolgálni fogja az arra rászorulókat, valamint a magyar demokrácia érdekeit, egyben nagy melegséggel fohácsolta a köztársasági elnök jókivánságait. Dr. Joe Schwartz válaszában kiemelte, hogy a magyar kormány részéről mindig nagy megértéssel találkozott. Biztositotta a miniszterelnököt, hogy *az amerikai zsidóság erejéhez mérten a jövőben is segiteni fogja a rászorulókat.* A magas kitüntetést megköszönve, hangsulyozta, hogy azt nem tekinti csupán a maga személyét illető elismerésnek, *hanem az egész Joint munka megbecsülésének és az amerikai zsidóság áldozatkészsége méltányolásának.*

### A magyar zsidóság ünnepi ülése

A magyar zsidóság ünnepi ülés keretében üdvözölte dr. Joe *Schwartzot* magas kitüntetése alkalmából. A Pesti Izr. Hitközség Sip-utcai székházának dísztermét zsufolásig megtöltötte az ünneplő közönség, amelynek soraiban képviselve voltak a magyarországi zsidóság fővárosi és vidéki képviseletei.

Elsőnek

**Stöckler Lajos,**

a Magyarországi Izraeliták Országos Irodája és a Pesti Izr. Hitközség elnöke üdvözölte dr. Joe Schwartzot. — Ünnepi ülésünket azért hivtuk egybe, — mondotta — hogy a magyar zsidóság nagy barátját, dr. Joe Schwartzot ünnepeljük abból az alkalomból, hogy a magyar köztársaság elnöke őt magas kitüntetésben részesitette azért az áldozatos zsidó munkáért, melyet ő elsősorban az európai, de a magyar zsidóság érdekében is állandóan kifejt. Azt hiszem, hogy az egész magyar zsidóság nevében beszélhetünk, amikor olyan embert ünnepelünk, aki hosszu évek óta hordozza magában a zsidóság gondját és aki igyekszik ezt a gondot és a sok-sok bánatot enyhiteni.

— A zsidó szervezetek — fordult szavaival dr. Joe Schwartz felé — ezt az ünnepi gyülést különösen nagy örömmel hivták össze, hogy Önt körünkben üdvözölhessék. Tudom, Elnök ur, hogy Ön nem szereti az ünneplésseket, de engedje meg nekünk, hogy mi ezt az alkalmat felhasználjuk arra, hogy a magyarországi zsidóság hálját fejezzük ki elsősorban annak a rendkivüli nagyszabásu organizációnak, azért a munkáért, amelyet hosszu évek óta fejt ki az európai zsidóság és közöttük a magyarországi zsidóság érdekében. Tudom, hogy Önnek milyen gondokkal kellett megküzdenie a háboru alatt és a háboru után és hogy mily erőt és energiát kellett munkájába fektetnie, hogy az európai zsidóság ismét ujra élhesse a maga életét. Számunkra, magyarországi zsidókra különös elégtételül szolgál, hogy a Magyar Köztársaság elnöke Önt magas rendjellel tüntette ki. Ez a kitüntetés elsősorban az Ön személyének szól, annak a férfiunak, akinek más törekvése nem volt, mint segiteni ott, ahol a segitségre szükség van. És Ön megtette kötelességét. De ez a kitüntetés egyben amerikai hittestvéreinknek is szól, a Joint egész organizációjának, melyet Ön képvisel. Mi, magyar zsidók minden alkalommal örülünk, amikor Ön körünkben megjelenik.

— Szivből köszöntöm Önt és kivánom, ugy a magam, mint a magyarországi, de az európai zsidóság nevében is, hogy munkáját még hosszu évekig végezhesse és kérem, hogy azt a barátságot, amelyet a magyarországi zsidóság iránt tanusitott, tartsa meg a jövőben is. Isten áldja Önt kedves családjával együtt és kérem, adja át legmélyebb köszönetünket az Ön new-yorki szervezetének és amerikai hittestvéreinknek. Tudjuk, hogy az Ön közremü-

**Ára 1 forint**

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Rödása nélkül sohasem adódott volna lehetőség arra, hogy itt összegyűljünk és megünnepeljük ezt az alkalmat, amelyet az Ön kitüntetése számunkra nyújtott. Elnök ur, kérem a magyarországi zsidóság nevében, tartson bennünket meg továbbra is jó emlékezetében és *nyujtsson meg bennünket azirányt, hogy ezt a segitséget mindaddig, mig annak lehetősége Amerikában fennáll, továbbra is biztositsa az arra rászorulók részére.*

## Kahán Frankl Samu

a magyarországi orthodox zsidóság nevében üdvözölte Joe Schwartzot. Készségesen csatlakozik az ünnepléshez, értékét és rendkivüli fontosnak tartja az amerikai zsidóság segitő tevékenységét, amelyet a legnagyobb inség és reménytelenség órájában kezdett meg Magyarországon. Ennek a segitő munkának a motorja Joe Schwartz volt. Az ő érdeme, hogy ismét felépithették az európai orthodox zsidóság legnagyobb és legszebb templomát, a pesti orthodox templomot. Ezután egy bibliai hasonlattal egybevetette Joe Schwartz szerepét a bibliai József szerepével.

## Salamon Mihály

a Magyar Cionista Szövetség elnöke a magyarországi cionisták nevében üdvözölte Joe Schwartzot, rövid magyar bevezetés után héber nyelven. Méltatta a Joint munkáját, a galuti zsidóság megmentése érdekében, valamint azt, hogy *segitő készséget kiterjesztette az ujjáépülés vajudásában élő zsidó államra is.* Köszönetét fejezte ki a cionisták nevében, akik a Joint támogatásával készülhettek fel a palesztinai épitő munkára és indulhattak el Erec Jiszrael felé.

## Dr. Benedek László

igazgató-főorvos a zsidó jótéti és emlékalapi intézmények nevében fejezte ki örömét, hogy Joe Schwartzot a magyar Köztársaság elnöke kitüntette. Ez a kitüntetés annak a humanista magatartásnak szól, amely a zsidóságot és a magyar népet támogatta a legsulyosabb időkben.

## Dr. Joseph J. Schwartz — a Pesti Izr. Hitközség képviselőtestületének disztagja

Ezután

## Domonkos Miksa,

a Pesti Izr. Hitközség ügyvezetője a következő előterjesztést és határozati javaslatot olvasta fel:

Mélyen tisztelt ünneplő gyülekezet! Engedjék meg nekem, hogy — mint a Pesti Izr. Hitközség ügyvezetője — a magyarországi zsidóság nyilvánossága előtt felolvassam azt a határozati javaslatot, *amelyet legközelebbi közgyülésünkön hitközségünk képviselőtestülete elé kivánunk terjeszteni: hitközségi alapszabályaink lehetővé teszik, hogy egyes kiváló személyeket disztagokká választhassunk, ha azok közösségünkhöz tartoznak és rendkivüli érdemeket szereztek.* Mikor a mostani alkalomból ebben az ünneplő gyülekezetben körünkben üdvözölhetjük azt a kiváló férfiut, akinek kimagasló érdemei nemcsak Önök között, hanem Magyarország élő minden hitfelekvésünk előtt is közismertek s aki — legutóbbi csapásunk jelével — egyben tulajdonosa a csillaggal ékesitett Magyar Érdemkereszt Középkeresztjének is, szükségét érezzük és kötelességünknek tartjuk, hogy *javasoljuk, a Pesti Izr. Hitközség képviselőtestülete előtt dr. Joe Schwartz urnak, a Joint szervezet európai elnökének disztaggá leendő megválasztását.* Azzal a kéréssel fordulunk a magyarországi zsidóság itt jelenlévő kiválóságaihoz, sziveskedjenek e határozati javaslatunkhoz csatlakozni, hogy ezzel küldöttségünk emlitett javaslatunk különösen ünnepélyes jellegét.

Ezt a határozati javaslatot a megjelentek egyhangúan elfogadták.

Az üdvözlő beszédekre adott válaszában

## Dr. Joseph J. Schwartz

elsősorban hálás köszönetét fejezte ki azokért a szép és meleghangu szavakért, amelyekkel a Joint munkásságát méltatták. Nagy örömmel fogadja azt a kitüntetést, hogy a pesti izr. hitközség tagja lehet s reméli, hogy adóját is időben megfizeti (Derültség). Nagy tisztelet érte a magyar kormány kitüntetése révén, de mint már mondotta, ezt nemcsak a magáének tekinti, hanem annak a nagy szervezetének is, amelyet képvisel és felhasználja az alkalmat, hogy nyiltan kijelentse, hogy az a törekvésük, hogy a munkát, amelyet Magyarországon megkezdettek, befejezzék, illetve tovább folytassák. Eljön majd az idő, reméli nemsokára, hogy a magyar zsidóság, valamint Európa összes hitközségei ismét önállóak lehetnek. Megállapitja, hogy a Joint tevékenységének egyik legfontosabb eredménye az volt, hogy az összes szervezetek, a neológok, orthodoxok és cionisták együtt működtek. Mindazok, akik a zsidó közéletben szerepet vállaltak, a Joint munkájában együtt működtek. A zsidóság — mondotta — most nagy feladat előtt áll. Meg kell erősitenünk a zsidóságot és zsidó országot kell épitenünk. *Ez a nagy és szent célkitüzés részünkről egységes együttmunkálkodást és áldozatkészséget követel.* Itt helyben kell elsősorban erősitenünk a zsidóságot. Reméli akarja, hogy az egységre való törekvés fog áthatni továbbra is mindenkit, hogy a nagy müvet végrehajthassuk.

Végül ujból köszönetet mondott az ünnepségért s a Joint iránt kifejezett elismerésért. Reméli, hogy lesz máskor is alkalma arra, hogy itt megjelenhessen s a magyarországi zsidósággal kapcsolatban maradjon és *reméli, hogy most, amikor az első kritikus idők elmultak, a Joint még többet nyujthat, mint amennyit eddig nyujtott.*

A lelkes tapsokkal fogadott beszéd után ujból

## Stöckler Lajos

elnök szólalt fel:

— Megragadom az alkalmat, — mondotta — hogy a magyar zsidóság itt megjelent képviselői előtt bemutassam Önöknek Mr. *Jacobson* urat, *aki kiválva lesz dr. Schwartz szellemében a magyar zsidó segitő munkát irányitani.* Mi bizalommal tekintünk az ő munkája elé és biztositjuk őt, hogy *a magyar zsidóság ugyanazzal a szeretettel fogja kisérni az ő munkáját, mint amilyen szeretettel kiséri dr. Schwartz tevékenységét.* Amikor hálásan megköszönöm az Önök szives megjelenését, *megköszönöm Schwartz elnök urnak azokat a kedves és biztató szavakat, amelyeket a magyar zsidósághoz intézett, megköszönöm neki, a kilátásba helyezett további segitséget azzal, hogy a magyar zsidóság nagyrésze még sajnos erősen rászorult a támogatásra és bennünk él a tudat, hogy dr. Schwartzon keresztül az amerikai zsidó segitséget mindaddig fogjuk kapni, mig a magyar zsidóság egy részének arra szüksége lesz.*

A mindvégig lelkes ünnepi ülés a Hatikva hangjaival ért véget.

Vasárnap este a American Joint Distribution Committee a Gellért-szállóban fogadást rendezett dr. Joe *Schwartz* kitüntetése alkalmából. Dr. *Görög* Frigyes mondott üdvözlő beszédet és ennek kapcsán jelentette be távozását eddig befolyott munkaköréből.

## Dr. Joseph J. Schwartz — francia becsületrendje

A „Les Cahiers de L'Alliance Israelite Universelle" most ideérkezett száma közli, hogy dr. Joe *Schwartz* ot, a Joint európai elnökét, a *francia becsületrenddel* tüntették ki. A becsületrend lovagjelvényét Justin *Godart* nyujtotta át a kitüntetéskor, majd René Cassin mondott beszédet. Kifejtette, hogy dr. Joe Schwartz nemcsak a rászorultak festi szükségleteiről gondoskodott, de mindig időközött a szellemi igények kielégitésével is és minden erejével előmozditotta a zsidóság intellektuális ujjászületését.

## Támogassuk az árvizkárosultakat

**A Népjóléti Minisztérium a magyar társadalom demokratikus szerveinek a részvételével nagy gyüjtést indított meg az árvizkárosultak felsegélyezésére. Ebben a munkában a napi- és hetilapok is részt vesznek. Felhivjuk olvasóink figyelmét, hogy támogassák ezt a segélyakciót. Adományaikat az Uj Életen keresztül is eljuttathatják a segélyakcióhoz. A befolyt összegeket szerkesztőségünk heteként fogja eljuttatni illetékes helyre.**


**Az Ujpesti Orth. Izr. Hitközség**

**pályázatot hirdet**

**dardeke, chimis, raso melamed állásra.**

A megegyezés szerinti javadalmazáson kivül szoba-konyhás lakás, fütés és világitás is áll rendelkezésre. Pályázatot kérjük a Hitközség elnökéhez benyujtani. **Freumann Jenő Ujpest, Árpád-u. 54.**

**A MOHÁCSI Izraelita Hitközség**

munkaszolgálatban és deportálásban elhunyt Testvérei emlékének méltó megörökitésére

**emlékmüvet állit**

Felhivjuk mindazokat, akiknek hozzátartozóit a mohácsi gettóval hurcolták el és nevüket az emlékműre véseltetni óhajtják, azt sziveskedjenek legkésőbb **február 20-ig** velünk közölni és egyidejüleg az emlékműhöz való hozzájárulásukat beküldeni. **Mohácsi Izr. Hitközség.**

... ORSZÁGOS RABBIKÉPZŐ INTÉZET HALLGATÓI

**héber, angol, latin és francia**

nyelvek tanitását, gimnáziumi és középiskolába járó tanulók

**korrepetálását**

vállalják. Bár-micsorra előkészitő tanfolyamok. — Érdeklődni lehet: Rabbiképző Intézet irodájában, VIII., József-tér 27. II. em. Telefon: 138-493.


Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

# Glosszák a hétről

*ISMÉT ALJAS INDOKOKBÓL ELKÖVETETT* gyalázatos merényletet történt. Természetesen — az éj leple alatt — ismeretlen tettesek behatoltak a XIV. kerületi (zuglói) templomkörzet imaházába, amelynek felszerelését megrongálták, a kegyszereket szétdulták és bemocskolták. Mint ismeretes, Zuglónak szép, nagy temploma volt, amelyet a háboru során bombatámadások tönkretettek. Helyébe szerény imaházat létesítettek a Jávorka Ádám utcában. Az Istennek ezt a szerény hajlékát gyalázták meg eddig ismeretlen tettesek. Nyilván azok, vagy cinkostársaik, akik ugyancsak az éj leple alatt, gyáván és alattomosan a temetők sírköveit rongálták meg.

Nincs szó, amellyel méltóképpen lehet megbélyegezni az ilyen gaz merényleteket, de joggal kell követelnünk, hogy végre nyomozzák ki a tetteseket, hogy példás büntetéssel torolják meg az ilyen gaztetteket. A magyar demokrácia elleni merényletek ezek, az ellen a demokrácia ellen, amely a legszentebb emberi jogok megadását és megvédelmezését tűzte ki programjának irányadó eszméjévé. Elsősorban ez ellen a demokrácia ellen támadnak s követnek el merényletet a hitvány gonosztevők. Ezért kell velük megfelelő módon elbánni.

*

*A VOLT VEZÉRKARI SZÁZADOS*, a százados, az őrmester és a többi jeles figura áll a népbíróság előtt, hogy számot adjon arról a gaztettről, amelyivel 120 ártatlan zsidó embert, gyermeket, asszonyt és férfit a legembertelenebb módon és eszközökkel meggyilkoltak és kiraboltak. Ma, a tárgyaláson, amikor felelősséget kellene vállalniok az elvégzett hóhérmunkáért, gyáván tagadnak, kertelnek, a gaztettekért a felelősséget egymásra akarják hárítani...

A százados urak, az őrmester urak és a többiek, hej de nagy „hősök" voltak amikor védtelen, kiszolgáltatott emberekkel álltak szemben s most milyen gyávák, amikor a bíróság előtt állanak, amikor arról lehet szó, hogy kötél hurkolódik a nyakukra. A más emberek élete nekik mitsem jelentett, még az anya karján csüngő csecsemőé sem, de most, amikor felelniök kell, a gyávaság köntösében szeretnének kiosonni az igazságszolgáltatás csarnokából....

Mindegy: kik voltak — tábornokok vagy törzsüsztek, őrmesterek vagy S. S. legények egykoron hóhérok, gyilkosok és rablók, — amikor felelniök kell: egyformán gyáva hazudozók!

*

*NEM VAGYUNK TULSÁGOSAN ÉRZÉKENYEK*, bár — mindazok után, amiket átéltünk — azok is lehetnénk! De azért, őszintén szólva, megértjük a nyirségi pénzügyőrök báljún támadt kinos botrányt, amelyről lapunk más helyén is megemlékezünk.

*Nyirbátorban ugyanis kaftános, pajeszes zsidónak maszkírozta magát az álarcosbálra a helybeli járásbíróság végrehajtója.* Voltaképp enyi elég lenne a felháborodáshoz! De a zsüri ráadásul még ki is tüntette az „ötletes" jelmez „feltalálóját"!

*Senki se érezze tréfát azokból a szerencsétlen zsidókból, akiket — kaftánosan, vagy kaftán nélkül — elhurcoltak a Nyirségből!*

A kaftán-jelmezben való megjelenés meggyalázta az elhurcolt nyirségi zsidók emlékét és — ne kerteljünk! — *fasiszta megnyilvánulás* volt!

S a fasiszta megnyilvánulást csak sulyosbítja, hogy a zsüri — ahelyett, hogy eltanácsolta volna az ízléstelen és fasiszta beállítottságu végrehajtót — *még ki is tüntette a botrányokozót!*

*A demokratikus érzelmü bálitogatók erre elhagyták a termet. Egyes verziók szerint: határozottan kisebbségben voltak.*

Itt az ideje, hogy nemcsak bosszankodjunk az ilyesmiken, hanem erélyesen megtorolkeztessük az olyan embereket, akik *Streicher* hirhedt *Stürmer*-jének vagy *Bosnyák* ocsmány *Harc*ának figuráit használják fel báli maszknak — a demokrácia elleni tüntetésül!

*Elégtételt követelünk a meggyalázott mártirok emlékének! És elégtételt követelünk a minden felekezeti és faji izgatással szembeszálló demokrácia szellemének!*

*

*AKI SZERENCSÉS, az szerencsés! Annak még az sem árt, ha nem is olyan régen fasiszta volt!*

A miskolci *Kiskereskedő* cimü lapban olvassuk, hogy *Tavassy Károly* volt nyilas füszerkereskedő visszakapta iparengedélyét, pedig nincs olyan ember Miskolcon, aki ne tudná, hogy ő volt az, aki elsőnek tette ki üzlete bejárata fölé a horogkeresztes zászlót és elsőnek helyezte el kirakatában a következő feliratu táblát: *„Zsidót és kutyát ebben az üzletben nem szolgálnak ki."*

De még ez sem minden! Egyebek is vannak Tavassy Károly nyilas ex-„testvér" multjában. *Ő volt az, aki a miskolci nagy bombatámadás alkalmával kikergette a zsidókat a vásárcsarnok óvóhelyéről.*

Reméljük, hogy most már rövidesen végetér Tavassy Károly hosszu ideig tartó szerencsesorozata!

*

*VÁZSONYI JÁNOS* hamvainak hazahozatalára bizottság alakult — olvassuk az egyik napilapban — és e bizottság élén *Dinnyés* Lajos miniszterelnök áll, aki annakidején Vázsonyi János egyik házasági tanuja volt.

Vázsonyi Jánost, mint tudjuk, a fasiszták Németországba hurcolták és ott fogságban tartották. A felszabadulást még megérte, de tönkrement és tönkretett szervezete kevéssel később felmondta a szolgálatot.

Külföldön halt meg. Idegen földbe temették. De igazuk van azoknak, akik haza akarják hozni hamvait.

Vázsonyi János a magyar demokrácia előharcosai közé tartozott. Állandóan összeköttetésben volt azokkal, akikből később az ellenállási mozgalom létrejött. Maga is részese volt különböző antifasiszta és ellenállási szervezkedéseknek.

Mindenki becsülte bátor kiállásáért. Mindenki szerette kedvességéért és jó humoráért.

Ellenállási érdemeit a magyar demokrácia már hivatalosan elismerte, amikor özvegyének és árvájának birtokát mentesitette.

Haza kell hozni Vázsonyi Jánost! Hadd pihenjen abban a magyar földben, amelyet ugy szeretett!

*

*1848 ZSIDÓ SZABADSÁGHARCOSAIRÓL* ir a zürichi *Israelitisches Wochenblatt* uj száma, amely rámutat arra, hogy milyen szerepet játszottak különböző országok nagy zsidó politikusai, gondolkodói és költői 1848 eszmevilágának kialakitásában.

Franciaországban Adolphe *Crémieux*, Németországban egyfelől *Heine* és *Börne*, másfelől *Jacoby* és Gabriel *Riesser*, Ausztriában Hermann *Jellinek* szerepeit az uj idők uj szellemének előkészitői sorában.

Olaszországban és Svájcban is kimutatható néhány lánglelkü zsidó közreműködése. *Az európai zsidóságnak tehát joga van ahhoz, hogy ugy vegyen részt 1848 centennáriumának megünneplésében, mint nagy idők nagy szellemének jogos és természetes örököse!*

A zürichi *Israelitisches Wochenblatt* egyébként jelzi, hogy cikksorozatban kiván foglalkozni azzal a hatással, amelyet zsidó gondolkodók gyakoroltak a modern svájci alkotmány fejlődésére.

*

*A MUNKÁSPÁRTOK minden országban az önálló Zsidó Állam barátai köré tartoznak, mert tudják, hogy az önálló Palesztina megvalósulása milyen csapást jelent a közelkeleti feudalizmusra és monopolkapitalizmusra!* Ha valósággá válik az uj Palesztina, amelyben minden valószinüség szerint a munkáspártoké lesz a döntő szó, akkor az arab főhlesurak és az amerikai olaj- és petróleumtrösztök nem zsákmányolhatják ki szabadon munkásaikat.

A munkáspártok Palesztina-szimpátiájára jellemző, hogy a *norvég szocialisták és kommunisták nyomására a kormány megtiltotta az araboknak való fegyver- és muníció-exportot.*

Az arab államok ugyanis 3.5 millió dollár értékü hadianyagot rendeltek Norvégiában és a norvég nagytőkések — mivel a pénznek nincs szaga! — boldogan fogadták ezt a rendelést.

A munkáspártok most lehütötték a nagytőkések lelkesedését, amikor gondoskodtak arról, hogy *az arab feudális körök ne használhassanak norvég fegyvereket a dolgozó zsidók meggyilkolására.*

**Walter és dr. Gál**

az. detektiv főfelügyelő, illetve rendőrfelügyelő magánnyomozó irodája, detektivi szakszerüséggel nyomoz, megfigyel. Kossuth Lajos-utca 4. Telefon: **188-035.**

Finom szövetek szaküzlete:
**RÓZSA LÁSZLÓ BUDAPEST**
**IV., PETŐFI SÁNDOR-UTCA 16**
**TELEFONSZÁM: 184-102**
Külföldi szövetek kaphatók

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

# Dr. Benedek László előadása

**„A zsidóság szerepe az orvostudomány fejlődésében"**

A Pesti Izr. Hitközség szabadegyetemének keretében, az V. kerület Csáky-utcai templomkörzet közreműködésével, csütörtök este tartotta meg előadását a Sip-utcai díszteremben dr. *Benedek* László, a Zsidókórház igazgató-főorvosa „*A zsidóság szerepe az orvostudomány fejlődésében*" címmel. Dr. Benedek László előadása formai szempontból essay, tartalmi szempontból pedig hiteles, tudományos értekezés volt. Részletesen elemezte és kiértékelte a Bibliában és a Talmudban a zsidó orvosra vonatkozóan előforduló anyagot. A történelmi materializmus módszerével fejtette ki, hogy a saját államban élő zsidóság abban a korban a kulturnépek élén járt fejlett orvostudományával, amelynek az eredményeit vallási parancsokon keresztül népszerűsítették a legszélesebb néprétegek között. A gyakran misztikumba burkolt orvosi intézkedések javára írhatjuk azt, hogy a zsidó nép nem korcsosodott el a legmostohább körülmények között is dicsőségesen tejezhette be küzdelmeit a környező népekkel s a történelem színpadán néhány évszázad után nem játszotta el szerepét, hanem átmentette magát a jövőbe.

A második zsidó állam megszűnése után először a római birodalom, majd az arab országokban jutnak jelentős szerephez a zsidó orvosok, akiknek gyógyító tudományát uralkodó és a nép egyszerű fiai egyaránt szívesen veszik igénybe. Európában a pápai udvarban, a fejedelmek körében, a főnemesek lovagváraiban, a polgárok otthonaiban a zsidó orvos mindenütt megjelenik, hogy gyógyítson. A zsidó orvosok a középkorban a keresztény orvosok tanítói voltak, de amikor azok már úgy gondolták, hogy eleget tanultak zsidó mestereiktől, mint kellemetlen és veszélyes vetélytársak ellen rátámadtak zsidó tanítóikra és igen sok helyen megtiltották nekik, hogy gyógyíthassanak. A modern orvostudományban a zsidó orvosoknak elméleti és gyakorlati téren egyaránt nagy szerepük van. A Nobel-díjasok névsorában a zsidó orvosok első helyen szerepelnek.

Dr. *Benedek* László igazgató-főorvos szellemes és lebilincselően érdekes előadását a nagyszámú hallgatóság, amelynek körében ott láttuk a zsidó közélet vezetőit és a zsidó progressiv értelmiség számos tagját, mindvégig nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta meg. A megnyitó és záró szavakat a Csáky-utcai templomkörzet nevében dr. *Végházi* István mondotta.

# Az Országos Magyar Zsidó Muzeum Egyesület közgyülése

**Beszámoló az 1848 as év magyar művészetéről**

Az Országos Magyar Zsidó Muzeum Egyesület február 5-én tartotta rendes évi közgyülését, a magyar zsidó közélet, a tudomány és művészet képviselőinek jelenlétében. Megjelentek *Stöckler* Lajos, dr. *Geyer* Albert, *Domonkos* Miksa, *Gellért* Endre, dr. *Kálmán* Ödön, dr. *Kalona* József, dr. *Heszkovits* Fábián, dr. *Schwarz* Benjámin, dr. *Szemere* Samu, dr. *Hahn* István, dr. *Scheibel* Sándor, dr. *Szabolcsi* Bence, dr. *Dénes* Béla, *Ábrányi* Aladár, dr. *Zsoldos* Jenő, dr. *Friedmann* Endre, *Hermann* Lipót, *Zódor* István.

Dr. *Naményi* Ernő elnöki megnyitójában megemlékezett az 1848-as év alkalmából az akkori idők magyar zsidó művészetéről és művészeti iparáról és a többi között a következőket mondotta:

— A 48-as év első napjaiban hunyta le szemét a kor legnépszerűbb muzsikusa, *Rózsavölgyi Márk*. Az ifjú *Reményi* Ede, *Görgey* segédtisztje és udvari muzsikusa volt, hogy azután később összemuzsikáljon szobrot Petőfinek Pesten. De alig volt ünnepélyes megnyozdulás, különösen a Dunántúlon, hol „Izsák száraz fáján" ne szolgáltatta volna a muzsikát. A festők között *Alexander Tivadar* mint arcképtestő nagy tekintélynek örvendett. *Beck* Vilmos önarcképe Szépművészeti Muzeumunkban a kor festőszelének reprezentativ darabja és ceruzájának éles humora tulajdonképpen megteremtője nálunk a karrikaturának. Két fiatal szobrász, *Engel* József és *Guttmann* Jakab már küldözgették baza sokatígérő munkáikat. Az arcképfestészetnek ebben a korban kezd versenytársa akadni a fotográfiában. A negyvenes években Pesten *Strelisky* Lipót volt a „fényképíró", aki ötvösmesterségét cserélte fel a daguerrotypiák készítésével. De ezzel már át is térünk a művészi ipar körébe, amelynek legjelesebb reprezentánsai között találunk zsidókat. Nagyon természetes hogy a kaligráphia legkeresettebb mesterei között a szőlérek utódai foglalnak helyett és a 40-es évek kiállításain ezeknek — gyakran több tehetségről, mint művészetről tanuskodó — termékei sok bámulóra akadtak. A kor divatos rézmetszője, aki Petőfinek és Kossuthnak legnépszerűbb arcképét készítette és később a Kossuth-bankókat is rajzolta *Tyroler József*, mai homoly kvalitású művész volt. Az ötvös művészetben is találunk jeles mestereket.

*Brüll* Móric aradi mester szép medálliáját a Nemzeti Muzeum őrzi, 1846-ban az Iparmű-kiállításon kiállított egy karperecet a Nádor arcképével, *Böhm* Salamon óbudai ötvös mezuzáját a nyilas rablásig az óbudai Muzeum őrizte és kinestárának filigrán kegyszereit részben ugyancsak zsidó mesterkéz készítette. A hímzőművészet terén az iparmű kiállításokon diesérő megemlítésre találtak *Eibenschütz* Sarolta és növendékei és az óbudai paszományosok és arany himzők ének az iparágnak legelőkelőbb képviselői voltak. De mindezeknek hírnevét vette *Fischer* Móric berendi porcellángyára, amely már ekkor és később is a magyar művészetipar legjelesebb termékeit alkotta. Ez a felsorolás semmiképp sem tart igényt teljességre. Ez csak tallózás abban a nem fukságos dus termésben, amelyet 48 magyar földön érlelt. Becsültére válik azoknak, akik részére az ipari pálya csak alig nyilt meg és akiknek ipari képzését azok a lelkes férfiak, akik Aradon, Kanizsán, Pozsonyban, Pesten, Chorin Áron, Löw Lipót és mások lelkes izgatására a kézműves egyesületeket megalapitották, tették lehetővé. A szabadság zenéje is rügyfakasztó a teremtő munka minden vonatkozásában és nagyapáink, akiknek 48. nem hozta még az egyenjogúságot és 49 is csak utolsó peresében, a szabadság első lehelletére, mint egyenjogú munkások vették vállukat a magyar művelődés szekerének.

Majd beszámolt azokról a tapasztalatairól, amelyeket az európai zsidó muzeumok megtekintése alkalmából szerzett.

*Grünwald* Fülöp ügyv. igazgató megelégedéssel adott számot a Muzeum ujjászervezéséről és gyarapodásáról. A Muzeum anyagát sikerült nagyobb részben átmenteni. A Nemzeti Muzeum őrizte meg az értékes ezüsttárgyakat. Kiegészült a régi anyag az óbudai hitközség részéről letétbe helyezett Tórafüggönyökkel, Tóradiszekkel, régi okmányokkal és képekkel. Az ujjárendezett gyüjteményt 1947 julius 4-én mutatták be a megjelent közönségnek. Az ünnepélyes megnyitáson *Ortutay* Gyula kultuszminiszter méltatta a zsidóság megujhodott kulturális intézményét, dr. Joseph J. *Schwartz* örömének adott kifejezést, hogy hozzásegíthetik a magyar zsidóságot a Muzeum ujjászervezéséhez. A Muzeum azóta nyilva áll a közönség részére és nagy látogatottságnak örvend. Beszámolt a gyarapodásokról, melyek részben vételek, de többségükben ajándékok. A Muzeum kapcsolatot tart fenn a magyar és külföldi tudományos gyüjteményekkel és a külföldi zsidó muzeumokkal. Ezek közül kiemelte a mult évben, Félix *Warburg* özvegyének támogatásából megnyilt newyorki gazdag gyüjteményt, ahol az elpusztult közép- és kelleurópai zsidóság emlékei találtak helyet. A mi Muzeumunk feladata is, hogy az elpusztult magyarországi zsidó hitközségek megmaradt emlékeit őrizze és gondozza. Paleszinai gyüjteményünket is igyekszünk bővíteni. *A Magyar Zsidó Muzeum hajlandó, hogy az Országos 48-as Emlékkiállítást a maga zsidó vonatkozásu anyagával kiegészíti.* Ha felajánlásunkat nem veszik igénybe, megrendezzük — szerény keretek között — a magunk külön kiállítását, amelyen még két többszázados évfordulóra az 1348-as és 1648-as évek szomoru eseményeire kivánunk emlékezteini. A Szentirás szavainak teszünk elegel, amelyeket az ómer-manna megőrzésével kapcsolatban szól; szolgáljon Muzeumunk emlékezetül, nemzedékeiken át. E hivatásának teljesitéséhez kéri a zsidó közösség hathatós Közreműködését — fejezte be beszámolóját Grünvald Fülöp.

Dr. *Dembitz* Ágost pénztáros az 1947-es év zárszámadását és az 1948-as év költségvetését terjesztette be, majd megejtették az alapszabályszerü választásokat és ezzel a közgyülés véget ért.


## Aki Nagyváradon

**Kaufmann Márton**-nak Janka, Eliza, Giza, Margit **leányait** ismerte, vagy tud sorsukról, szíveskedjék **„Körös-utca"** jeligére irni.

## Fegyvernek és környéke

deportálásban és munkaszolgálatban mártirhalált halt szeretteinek emlékére

**emléktáblát állítunk fel,**

akiknek nevét meg fogjuk örökíteni. Felkérjük Magyarország területén és külföldön élő hittestvéreinket, akik szeretteinknek nevét megörökíteni kívánják, lakóhelyüket és pontos címüket minélőbb közölni szíveskedjenek, valamint az emléktábla költségeihez való hozzájárulásukat küldjék be minélőbb postautalványon a **Fegyvernek Izraelita Hitközség** címére.

## Felhivás!

**A zalaszentgróti izr. temetőben**

**Zalaszentgrótról**

és a járás területéről deportált és munkaszolgálatból vissza nem tért Testvéreink emlékére

**emlékművet**

állítunk fel.

Felhivjuk mindazokat, akik a felállítandó emlékmüvön elhalt hozzátartozóinak nevét megörökíteni kívánják, azt a **zalaszentgróti izr. hitközségnél** bejelentkezni szíveskedjenek.

Elnökség.

**Székely Emil** ékszerész Budapest-Bt **26**

Brilliánst, ékszert, aranyat, ezüstöt, órát vesz, cserél és ad.


Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

# Az uj zsidó élet utján...

## Országszerte visszhangra talált a „2,000.000 forintot önmagunkért" jelszó

Az „Önálló Hitelszövetkezet" megalakitásának hire a zsidóság körében általános visszhangra talált és a vidéki zsidóság is a legteljesebb mértékben kivánja részét kivenni az önsegélyezés akciójából.

Ezzel kapcsolatban illetékes helyről az alanti nyilatkozatot adták az „Uj Élet" számára:

— A magyarországi „Önállósitó Hitelszövetkezet" megvalósitása európai szemszögből nézve csupán egy áldomás, mert a többi országokban, ahol a zsidóság — annyira-amennyire életképesen — megmaradt, részben már előzően megindult az önsegélyezés utján való munka, részben a kitüzött sorrend szerint rövidesen létrejön. Európa zsidósága a legteljesebb mértékben felismerte a jövő utját és azt a tényt, hogy az ereci épitéssel párhuzamosan a különböző országokban maradó zsidóság jövőjét is ki kell épiteni. Ez egyet jelent az otthonépitéssel: otthon pedig csak munkával érhető, amihez két faktor szükséges: a dolgozni akaró és a tőke.

— Európa országai közül — eltekintve az ideiglenes lágerekben tartózkodóktól — a zsidóság legmunkaképesebb rétege Magyarországon maradt életben, sajnos, azonban a magyar zsidóság kifosztottsága folytán gazdaságilag még ma sem regenerálódott a kivánatos módon. Ezzel szemben a jelek szerint a szerencsésebb rész áldozatkészen kiván segitségére lenni azoknak, akik munkájukkal nemcsak a maguk, illetve családjuk életét kivánják kiépiteni, hanem az uj zsidó közösségbe is bekapcsolódnak. Ez a folyamat nemcsak a zsidóságra hasznos, hanem országot épitő produktiv munka is.

— A zsidóság okulva a multon, tudomásul vette az egymásért való felelősség tényét és a sok vérbe és szenvedésbe került tapasztalat ereje kiküszöbül minden öncélt. Az öntudatra ébredés bizonyitéka, hogy ma már nemcsak Budapest, hanem a vidék zsidósága is teljes részt kér az önmagáért való akcióból. Mindenki tudja, hogy áldozatot kell hoznia, de tudja azt is, hogy ez az áldozathozatal hasznos, ugy az egyén, mint a közösség szempontjából.

— Az általános karitativ segélyezés idejének vége, támogatásban csak a valóban rászorultak részesülhetők és az amerikai zsidóság, amely eddig a távolból vállalta a legnagyobb segitségnyujtást, ma már azt kivánja, hogy a magyar zsidóság saját erejéből is kivegye részét az önmagáért történő segitésből. Ez a kivánság kétségkivül jogos, annál is inkább, mert az „American Joint Distribution Committee" továbbra is hajlandó a támogatásra, ami többszörösét jelenti annak a kétmillió forintnak, amelyet a magyar zsidóságnak kell összehoznia.

— Az amerikai zsidóság további segitőkészségét tartja most szem előtt a magyar zsidóság, mert tudja, hogy az „Önállósitó Hitelszövetkezet" részjegyzése lényegesen nagyobb támogatást jelent, mint amennyit ő a valóságban ad.

— Az „Önállósitó Hitelszövetkezet" megalakitásával kapcsolatban meg kell emlitenünk, hogy a hivatalos tényezők mozgalmunkat teljes megértéssel fogadták és a szükséges támogatást éppen ugy kapjuk, mint bármely hasonló intézmény. Ez az adottság, valamint a budapesti és vidéki zsidóságnak teljes megértése nemcsupán a Szövetkezet létrehozását eredményezi, hanem alapját képezi az uj zsidó életnek, amelynek előfeltétele a közérdekre hasznosan szétáradó alkotó munka.

Ezeket mondották illetékes helyen lapunk számára és mint értesülünk az e héten történő formai megalakulás után, az „Önállósitó Hitelszövetkezet" megindilja működését, melyet lehetővé az tesz, hogy a magyar zsidóság megértette: a „2,000.000 forintot önmagunkért" jelszó megvalósitása az igazibb célkitüzés, mint az uj zsidó élet

(jáh)

---

A SZOLNOKI IZR. HITKÖZSÉG emlékmű bizottsága kéri azokat a hitsorsosokat, akik

**a Szolnokon létesitendő emlékmüvön hozzátartozóik nevét megörökiteni kivánják,**

sziveskedjenek erre vonatkozó bejelentésüket a Szolnoki Izr. Hitközséggel sürgősen megtenni.

---

**A Békéscsabai Izr. Hitközség Emlékmű-bizottsága**

felkéri azokat a hitsorsvéreket, akik a **Békéscsabán létesitendő emlékmüvön hozzátartozóik nevét megörökiteni kivánják,** sziveskedjenek erre vonatkozó bejelentésüket (pontos névvel) f. évi **március hó 15-ig, a Békéscsabai Kongr. Izr. Hitközség** cimére **megküldeni.**

# A cionizmus és a „propaganda"

*(Levél a szerkesztőhöz)*

Igen tisztelt Szerkesztő uri!

Nagyon kérem, a demokratikus szólásszabadságra való hivatkozással, hogy őszinte soraimnak az „Uj Élet"-ben publicitást adni sziveskedjék. Értheteltenül és nagy megkepetéssel olvastam az „Uj Élet" február 5-iki számában közölt beszámolót a Magyar Cionista Szövetség választmányi üléséről. Ennek a beszámolónak hangja elfogadhatatlan a kritikára köteles zsidó lap részéről. Megértjük, hogy az igazán kivánatos zsidó egység megteremtésének érdeke bizonyos elnéző lojalitást feltételez, de ez nem történhetik a zsidó közvélemény neveléséhez szükséges kritika rovására. Pedig lapjuk fentidézett beszámolója ilyen irányu mulasztást követ el a zsidó érdekekkel szemben, amikor tudatosan, vagy minden szándékosság nélkül, de minden kritikai megjegyzés nélkül közöl olyan kijelentéseket, amelyek a zsidó közvélemény nagy többsége számára kiábrándilóan megdöbbentőek. Ez a közlemény azt mondja, hogy a Cionista Szövetség felelős vezetőinek kijelentése szerint a Pesti Izr. Hitközség ellen megindított és több mint egy éven keresztül folytatott választási harcok *„legfőképpen propagandisztikus célból határoztak el... mert ezzel a cionizmus számára nagy tömegeket akarnak megnyerni és beszervezni."* Mi a cionista tömegek, amikor a mi cionista vezetőségünk hivó szavát hallottuk, azzal a bizonyossággal vonultunk fel harci sorokba, nagy pénzeket, lelkesedést, munkát áldozva, hogy igaz ügyért, az igazságért küzdünk a cionizmus legmagasztosabb érdekeinek megvédéséért és sikeréért. Az idézett hivatalos kijelentésből porig sujtottan döbbenünk rá arra, hogy a mi vezetőink félrevezettek bennünket és mi a lelkes cionista tömegek csak egyszerü becsapott eszköz voltunk a kezükben és mindaz, ami miatt mi lelkesedtünk, felháborodtunk, küzdöttünk, az nem volt más, mint „propagandisztikus célból" kitalált rágalmak, valótlanságok és hamisitások. Most pedig kétségbeesetten kérdezzük, mióta lett a cionizmus propaganda eszköze a hazugság és a rágalom? Miért rendült meg éppen a cionizmus vezetőinek hite a cionizmus nagy erkölcsi és szellemi örök igazságainak erejében és győzelmében, hogy ilyen zsidóellen és cionistaellenes alapias „propaganda eszközökhöz" folyamodtak. Egészen lesujtó az elnöki bejelentésnek az a mondata, „mindenáron el fogunk követni, hogy megállapodás létesüljön a Pesti Izr. Hitközség és a Szövetség között, amiáltal *megkerülhetetlen konstruktiv munkánk.*" Vagyis: ez annyit jelent, hogy a bevallottan minden ok nélkül megkezdett választási harc a hitközség ellen akadályozta és csak a béke helyreállitása után kezdődhetik meg a „konstruktiv munka". Ami tehát eddig történt, destruktiv munka volt, amely felkavarta a zsidó egységet, a zsidó közületet és sutba dobta a cionizmusnak azokat az ősi propaganda eszközeit, amelyek nem rágalmakkal és valótlanságokkal, hanem komoly zsidó neveléssel, hebraizációval, Erec Jiszraél szeretetével akarta — és sikerrel — a nagy tömegeket „megnyerni és beszervezni". Nem csoda, ha egyesztendei destruktiv munka után „az ifjusági mozgalmak működése lényegesen kedvezőbb képet mutat, mint a felnőtteké."

A félrevezetett és csalódott cionista tömegek elkeseredetten követelik, hogy a kétségtelenül nagyon kivánatos belső zsidó béke helyreállitásán kivül feltétlenül tünjenek el a cionista és zsidó közéletből azok, akik ilyen csunyán visszaéltek a cionista közvélemény jóhiszeműségével és lelkes áldozatkészségével és foglalja el ismét régi, dicsőséges helyét a cionizmus működésében és munkájában az az ideális, a zsidó kultura, a héber nyelv és a legfőbb igazság érvényesülésén felépülő cionizmus, amely a Zsidó Állam megteremtését kiharcolta, minden rosszakarat és akadály ellenére.

Ezt kellett elmondanom sok-sok elkeseredett cionista barátom nevében is és reménylem, hogy Főszerkesztő urat birálói szavaim nem fogják megakadályozni abban, hogy az igazságnak szent ügyét szolgálja soraim közlésével.

Budapest, 1948 február 6.

Hálás köszönettel

Rosenthal Miksa

*

Egyelőre minden érdemi megjegyzés nélkül közöljük az „Uj Élet"-nek, s általa nyilván az egész zsidóságnak szánt fenti levelet, fenntartván magunknak a jogot, hogy annak tartalmára érdemben visszatérjünk.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

## Ilja Ehrenburg-est

A Magyarországi Izraeliták Országos Irodája keretében működő Szovjet Zsidó Kulturkapcsolatokat Ápoló Bizottság rendezésében szombaton este a Fürst Sándor-utcai kulturházban nagysikerű Ilja Ehrenburg est volt. A zsidó kulturális eseménynek számító rendezvényen megjelentek *Stöckler* Lajos elnök, az Országos Iroda, *Domonkos* Miksa ügyvezető, a Pesti Izr. Hitközség, dr. *Geyer* Albert a Zsidó Világkongresszus képviseletében és még sokan mások, a zsidó közélet vezetői közül. A bevezető beszédet dr. *Benedek* László igazgató-főorvos mondotta. Nyomatékosan hangsulyozta, hogy a magyar zsidóságnak nemcsak nyugat felé, hanem keleten élő, a Szovjetunióban lakó zsidó testvéreinkkel is meg kell találnia a kapcsolatot.

Ezután *Lányi* Sarolta irónő tartotta meg lírai hangulatu, lelkiismeretesen érdekes előadását Ilja Ehrenburgról az emberről és az íróról. *Lányi* Sarolta éveken keresztül a Szovjetunióban élt és igy alkalma volt látni, ho Ilja Ehrenburgot mennyire szerelt, tiszteli és becsüli a szovjet nép. Ilja Ehrenburg irodalmi pályafutása nem egyenletes. Különösen a kezdetén, kalandos elkanyarodások és jóindulatu félreértések állapithatók meg. Mindezek azonban eltörpülnek amellett a hatalmas odaadás és lelkesedés mellett, amellyel a sztálini ötéves tervek végrehajtásának lázában élő szovjet nép hősies erőfeszitése iránt érzett és nem egy regényében be is mulatott. Különösen a német fasizmus elleni háboru idején tört az élre Ilja Ehrenburg. Az ő lelkesitő irásai, a szovjet tábornokok véleménye szerint, felértek egy-egy kisebb megnyert csatával. „A német" cimü röpiratát majdnem minden szovjet harcos hátizsákjában meg lehetett találni. Ilja Ehrenburg soha nem tagadta meg zsidóságát s minden müvében szerepelnek zsidó emberek, speciális zsidó problémák. A fiatal Ilja Ehrenburg verseiben miszticizmus és érzelmesség keveredett.

Lányi Sarolta szines és érdekes előadását a közönség lelkesen megtapsolta. Ezután *Demján* Éva és *Palotai* Erzsi Ilja Ehrenburg müveiből adtak elő részleteket mélyen átélt müvészettel és átütő sikerrel. *Vihar* Béla a szovjet zsidó kulturális bizottság titkára mondott költői lendületü zárószót, amelyben Ilja Ehrenburgnak, az önérzetes zsidónak a képét idézte a nagyszámu hallgatóság elé.

Komoly irodalmi élményben volt része a közönségnek, amely megjelent és végighallgatta az irodalmi estet. Az Ilja Ehrenburg est méltó folytatása volt a szovjet-zsidó kulturális bizottság multkban rendezett előadásainak.

## A francia becsületrend legmagasabb fokozatával tüntették ki az „Alliance Israelite" elnökét

A francia becsületrend nagytanácsának előterjesztésére a francia köztársasági elnök a becsületrend legmagasabb fokozatával, a *Grand Officier* jelvényével tüntette ki René *Cassin*-t, a francia zsidóság nagy alakját, a nemzetközi tekintéllyel és sullyal rendelkező zsidó világszervezet, az *Alliance Israélite Universelle* elnökét. Ezt a kitüntetést általában csak magas kormányférfiak és elökelő külföldi diplomaták kapják. René Cassin, aki Franciaország legkiválóbb jogtudósai közé tartozik, *az államtanács elnöke és a francia jogrendszert korszerüsitő bizottság feje.* Nemrégiben nagy tudományos elismerésben is részesült, amikor a *Francia Akadémia* égisze alatt müködő *Politikai Tudományok Akadémiája* is meghivta tagjai sorába.

A francia köztársasági elnök ugyanekkor a becsületrend középső fokozatával tüntette ki *Franciaország nagyrabbiját*, dr. Isaïe *Schwartz*-ot, aki mielőtt a francia zsidóság országos egyházi vezetőjévé lett volna, Strassburg nagyrabbija volt.

## Miért csinál az UNSCOP propagandát Magyarországon az Arab Ligának?

A napokban a magyar egyetemek és főiskolák rektoraihoz, dékánjaihoz, igazgatóihoz és tanárjaihoz, az UNSCOP ajándéka képpen angolnyelvü kladványsorozat érkezett. Az első pillanatban nagyon boldogitó érzés: felbontani a csomagot s közben arra gondolni, hogy lám, van végre egy jól müködő bizottság, az UNSCOP, amely élénk tevékenységet fejt ki, teljesiti azt a munkát, amelyet szervezői előirtak számára. Amint azonban belelapoztunk ezekbe a kétségtelenül izléses kiállitásu angolnyelvü füzetekbe, meghökkenve kellett megállapitanunk, hogy ezek az irások bizony nem azt a célt szolgálják, amelynek életbe való átültetésért az UNSCOP-ot létesitették; a népek közötti szellemi kapcsolatok elmélyitését és ezen keresztül a népek közötti barátság és együttmüködés megteremtését, — hanem az Arab Ligának a felhivásait, memorandumait adja a kezébe, feltehetőleg, minden ország szellemi vezetőinek. Valami nagy-nagy félreértés történhetett itt, hogy az UNSCOP mindenfelé elágazó csatornáin keresztül az Arab Liga nemrég megjelent propagandatermékei juthatnak el a világ különböző részeibe. Azé az Arab Ligáé, amely konok ellensége minden szabad gondolatnak, minden progressziv kulturális megnyilatkozásnak és minden őszinte és igaz együttmüködésnek a különböző fajok, nemzetek és vallások között. Ezek a kiadványok, amelyeket az UNSCOP tekintélye fedez, nem a békét szolgálják, hanem a gyülöletet szitják. Erről már az első szempillantásban meggyőződhetünk. Az Arab Liga propagandistái kitünő eredménnyel végezték el Göbbels iskoláját s mestereik tanitását sikerrel viszik át a gyakorlati életbe. De vajjon egy közönséges fasiszta röpirat és reakciós förmedvény komoly irodalmi müvé válik-e azáltal, ha az UNSCOP küldi szét? Nem, és ezerszer nem! Az UNSCOP-nak nem ez a feladata és nem ez a hivatása. Nem ilyen könyveket várunk tőle s ezt a mostani küldeményt, amellyel Magyarországot elárasztotta, ugy tekintjük, mint egy szánalmas és meggondolatlan félrelépést, amelynek többé nem szabad megismétlődnie. A zsidóság nem engedheti meg magának azt a fényüzést, hogy szótlanul, némán tűrje az Arab Ligának ezt a maga szempontjából nézve kétségtelenül ügyes, de a zsidóságra és a demokráciára nézve feltétlenül káros és veszélyes mesterkedéseit.

GERVAI SÁNDOR

**Tavaszi tisztitásairól**
**már most gondoskodjék,** később torlódás lesz.
**BALOG GYÖRGY** kelmefestő, vegytisztitó
**Andrássy-ut 33.**
Nagymező-utcai oldalon. **Telefon: 221—129.**

**Kisvárda és környéke**
**deportálásban és munkaszolgálatban mártirhalált halt szeretteinek emlékére**
**emléktáblát állitunk fel,**
akiknek neveit meg fogjuk örökiteni. Felkérjük azon hittestvéreinket, akik szeretteiknek neveit megörökiteni kivánják, lakóhelyüket és pontos cimüket velünk mielőbb közölni sziveskedjenek a **Kisvárdai Izr. Hitközség** cimére.
**Emlékmű Bizottság Kisvárda**

**A Kisteleki Izr. Hitközség**
**mártir-emléktábláját**
közcljövőben szándékozik felállitani. Érdeklődőket kérjük, kívánságaikkal és esetleges pénzbeli hozzájárulásukkal március 15-ig **Zsidó Hitközség Emléktábla Bizottság, Kistelek-hez** forduljanak.
**Emléktábla Bizottság.**

**GYERMEK-KOCSI**
**GYERMEK-ÁGY**
különlegességek
**Angyalka-cégnél**
**Népszinház-u 47**
**Tel.: 135-547**
Vidékre díjtalan árjegyzék

**Kivándorlók!**
Használt és uj
**hajókofferek és bőröndök**
nagy választékban
**WEIL** Népszinház-utca **26**
Telefon hivó: 136—816
SZOMBATON ZÁRVA

**PERZSA**
**szőnyegek**
VÉTEL, ELADÁS **UNGAR** Király-u. 14 és Rákóczi-ut 24

A pontos, megbizható
**„DAVAJ" BOY-vállalat**
mindent elintéz. — (Éjjel-nappal)
Teher-taxival is.
**Király-utca 21. Telefon: 226-893**

Jó és olcsó
**függönytartó**
képkeretek
nagy választékban.
Üveges munkát vállalok
**Szécsényi**
VII., Bethlen Gábor-utca 7 sz.
Telefon: 224—288.

**KEZDŐ, fiatal, gyors és gépiró nő állást vállal.** Páva-utca 39. Otthonvezető.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

# Mi a lényeg?

Irta: Szilágyi Géza

I.

MÁR FÉLSZÁZADNÁL is régebben *Horatius* egyik episztolájából belém derülsödött a bölcs intelem: *nil admirari!* És azóta számtalanszor ismételgettem ezt a varázsigét, amelybe a bárminő csodálkozásnak okos tilalmát tömöríttette bele a lelki orvosságokban duskáló nagy latin költő. Nem titkolom, hogy e tanács követésére nem bizonyultam *eléggé flegmatikusnak*. A mindenbe való belenyugvást, amely végsőképpen a semmin se való csodálkozásnak kiterebélyesedése, sohasem *se tudtam megtanulni*, az öregségnek mostani, nem egyszer kemény kényszereszközökkel oktató éveiben sem. Csodálkoztam bizony már sok mindenen, meghökkentett a szeszélyesen bonyolódó életnek nem egy furcsa jelensége, ma is csodálkozom, tehát meg is ütközöm, sőt fel is háborodom ezen meg azon és valószínűleg, ha még időm lesz rá és agyvelői éberségemtől telik, *halálomon is elcsodálkozom majd*, ha nem is a legutolsó, de az utolsóelőtti percben.

II.

AZ UTÓBBI HETEKBEN legjobban egy idézeten csodálkoztam el. A *Szabad Nép*, tudvalevően a kommunista párt főlapja, február 1-i számában figyelemreméltóan érdekes cikket közölt *Patkó* Imre tollából *„A pusztulás hamis prófétái"* címmel. Ez a cikk idéz az *Új Ember almanachjának* 84. lapjáról egy mondatot. Az *Új Ember* tudvalevően a magyarországi katolikus egyház hivatalos felfogásának szócsöve, almanachját pedig az elmult hetekben sokat emlegették és egyben támadták a centenáris ünnepséggel kapcsolatban 1848 jelentőségéről és ünnepelt hőseiről nyersen vallott, legenyhébben is *ünneprontónak* minősítendő felfogása miatt. Az *Új Ember* almanachját nem volt módomban látni, de minthogy *Patkó* Imre a szóban forgó évkönyv lapszámát pontosan idézi, az idézet hiteles voltában se jogom, se okom nincs kételkedni. Az idézet, mint a diákkoromon idején divatban volt stilisztikák kedvteléssel jellemezték az ilyesmit, „rövid, de velős." Így hangzik: *„A kereszténység lényege nem az embertársi szeretet*, hanem... egyes-egyedül a túlvilági élet." Ha nem volnék csodálkozó lélek, akkor is *csodálkozni* kellene a kereszténység lényegének ezen a túlszigoru *egyoldalúságban való megfogalmazásán*. Csodálkozom, egyre jobban csodálkozom, a hajdan népszerű kuplé refrénjét dudolgatva, „ámulok és bámulok." Könnyű volt *Horatiusnak* a nil admirari, a semmin se csodálkozás passzivitásra, belenyugvásra, majdnem rezignációra intő biztatását hangoztatni, amikor nem került szembe az *Új Ember* almanachja fajta nyomtatványokkal és nem öklelték meg a fentiekhez hasonló idézetek. Ha az almanach-iró legalább így szövegezte volna: (noha igazán nem hivatásom és kötelességem, fogalmazványának javítása) „A kereszténység lényege *nemcsak* az embertársi szeretet, hanem a túlvilági élet is!" ha legalább így irta volna, még hagyján. Ámde tolla, amelyet a szerző kezéből nem vett ki *semmiféle egyházi cenzuráló hatóság*, határozottan, keményen, szigoruan rótta egymás mellé a félre nem magyarázható, egyértelmü szavakat: „A kereszténység lényege nem az embertársi szeretet *„nem és nem*, hanem „egyesegyedül", tehát minden mást kizáróan, elháritóan, félretolva, csakis a túlvilági élet. Ez olvasható 1948-ban egy katolikus hivatalos folyóiratnak egészen hivatalos, annak hirdetett és fenntartás nélkül vállalt évkönyvében. Ha nem volnék már hivatásomnál fogva is érdeklődő, csodálkozásra hajló, szinte kötelezett ember, ebben az esetben meg kellene tanulnom a csodálkozást, *meg kellene tanulnom* ugy, hogy lelkem legmélyéből, kivülről-belülről megrenditsen ez a csodálkozás. És hogy ne akadjon egy olvasóm sem, aki nután csodálkozhassék csodálkozásomon, mindjárt meg is mondom hagyon is érhető csodálkozásom okát.

III.

KERESZTÉNY TEOLÓGUSOKKAL nincs kedvem polémiába bocsátkozni. Hitvitákra, nem restellem bevallani, se tehetségem, se képzettségem nincsen. *Nem az én műfajom*. Egyébként a makacsság sem „uralkodó tulajdonságom", hogy *Taine*-től, a nagy francia esztetikustól és irodalomtörténésztől elcsenjem ezt a kedveltjei között rangosodó kifejezést. Ha nagyon illetékes „keresztény katolikus" helyen ant hangoztatják, hogy *a kereszténységnek nem az embertársi szeretet a lényege*, mint ahogy *Patkó* Imre kartársam cáfolatlanul idézte az *Új Ember* almanachjának 84. lapjáról, akkor nem szállhatok sikra ez ellen az állitás ellen. Ámde szerényen megjegyezhetem, hogy immár majdnem álomszerüen távoli óvódás koromtól mostanáig *számtalanszor*, *hallottam és olvastam: a kereszténység elsősorban és kiváltképpen a szeretet vallása*. Kevés állitás van, amellyel többször találkoztam életemben, mint ezzel a büszke tétellel, amely azonban az emberszeretetnek mint központi lényegnek kidomboritásával nem érte be, hanem *a többi világvallást az emberszeretet kérdésének miként való felfogásával és megoldás-próbájával szembesitve*, rangsort állitott fel és értékrendet állapitott meg, *a kereszténységnek juttatva az első helyet*. Ha az *alacsonyabbrendünek bélyegzett zsidó vallás is ez értékelés folyamán* nem jutott volna *ok nélkül és méltatlanul* majdnem hamupipőkei háttérbe, szinte sutba, nem nyulnék, hitvitázó hajlam hijján és kellő teológiai tudás nélkül, ehhez a tulságosan óvatosak szerint kényes kérdéshez, amely azonban *egyáltalában nem kényes*, mert igaz és megcáfolhatatlan, bár némelyeknek kellemetlen tényeket felsorolni nemcsak szabad, hanem olykor, bármennyire ismertek is ezek a tények, *hangos megismétlésük kötelesség is*.

IV.

HOGY AZ UJ EMBER almanachja, amellyel való feltételezett közösségüket a magyarországi katolikus egyház leghivatalosabb képviseletei eddig legkisebb mértékben sem tagadták, mit irat hivatalos almanachjában a kereszténység lényegéről, ahhoz csak annyiban van nekünk közünk, amennyiben *a zsidóságot vagy közvetlenül érinti, vagy közelről érdekli*. Érdekelni pedig mindenesetre érdekli. A kereszténységet Magyarországon is, a legutóbbi években ujra meg ujra nekidagályosodó térítői hullámoknak elmaradhatatlanul meg-megismétlődő periódusai során még fokozottabban mint *a szeretetnek par excellence vallását*, mint az elsősorban a szeretet elvén sarkalló vallást hirdették, ajánlották, kinálták, — megszámlálhatatlan példát lehetne erre idézni, — a nem-keresztények, főképpen és első-

A VIVÓ ÉS ATLÉTIKAI KLUB elnöksége szeretettel meghivja Önt, b. hozzátartozóit és kedves ismerőseit a

**f. évi február hó 14-én (szombaton) este 1/2 9 órától reggel 6 óráig a Royal nagyszálló éttermeinek** külön helyiségeiben (VII., Erzsébet-körut 45—47, **bejárat kizárólag az udvar felöli részen)** az összes szakosztályok bevonásával tartandó

nagyszabású

**táncestélyére**

**Egész éjjel a hangulatos Royal-jazzegyüttes játszik.**

Rendező: REGŐSS ISTVÁN

**Hangulat • Szépségverseny • Tombola**

**Jegyelővétel és asztalrendelés: VAC, VII. ker. Erzsébet-körut 25. szám I. emelet** (délután 4—6 óráig). Telefon: 422-596. **Royal-kávéház VII., Erzsébet-körut 45—47.**

Telefon: 423—768 és az összes jegyirodákban

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

sorban a *zsidók felé*, akiknek szegényeknek vallásában — hány helyen és hány nyelven olvastam ilyenfajta *badarságot*, — nincs benne eredetileg, szinte csempészve magyarázták bele utólag, hogy *felebaráti szeretet is van a világon*. Az *Uj Ember* almanachja, nem kutathatom, mily okból, nem sorolja a kereszténység lényegét meghatározó ismertető jegyek közé *„az embertársi" szeretetet*. Ezzel pedig, ha következetes akar lenni, lemond a zsidóság etikai értéke lefokozására törekvő antiszemita propagandának és vele párhuzamosan terítő hadjáratnak egyik, eddig nagyon sürün forgatott fegyveréről. Viszont a zsidóság apologétái a történelem viharos századai alatt rájuk kényszeritett hitvédelmi harcaik során *egy pillanatig sem mondottak le arról*, hogy megcáfolhatatlan bizonyitékokkal és támadásokat keményen álló érvekkel a legharsányabban ne hangoztassák: *a zsidó biblia ennik legszigorubb parancsa a kötelező emberszeretet*, nem jár Isten utjain, aki nem szereti felebarátját, sőt a próféták utáni kor egyik legnagyobb tanítómestere *Hillél* hogy egy jeles kommentátorát idézem, *„a kötelező emberszeretetet minden élőlényre, az egész emberiségre, s az állat- és növényvilágra is kiterjesztette."* Tette ezt akkor, mikor a kereszténység még nem volt a világon, mert a zsidóságnak ősi lényegéhez, egyetlen szóba bele nem tömöritethető, mert ahhoz tulságosan sokrétü, de mégis elitéveszthetetlen, meg nem másitható *lényegéhez szervesen, elitéphetetlenül* nemcsak hozzá, hanem legbelsejébe tartozik: *az emberszeretet*, nevezzük akár felebaráti szeretetnek, akár „embertársi" szeretetnek. Aki megtagadja vagy kicsinyli az embertársi szeretet döntő jelentőségét — zsidó ember, ha etikailag is az, ezt nem teheti — *a közösségen kivül akar elhelyezkedni*. A zsidó *Hillél* pedig, akinek sok tanitását Pál apostól is átvette és terjesztette, kivételt nem engedve, mentséget és mentességet nem ismerve, minden időre szóló egyértelműséggel ezt tanitotta: *„ne különitsd magad el a közösségtől!"*

ÁLTALÁNOS és gimnáziumi tárgyak
**korrepetálását**
francia és német nyelvek, magyar és német gyorsirás tanitását vállalom. Cim: V., Zápolya-u. 24., fszt. 1. Rudó.

## A budapesti népügyészség megkezdte a tanukihallgatásokat a lichtenwörthi Schaarführer ügyében

Megirta az *Uj Élet*, hogy a lichtenwörthi tábor parancsnokának Wilhelm *Vrtoch*-nak ügyében, akit az osztrák népbiróság mindössze 18 évre itélt, a *Magyarországi Izraeliták Országos Irodája* feljelentést intézett *Riess* István igazságügyminiszterhez. Beadványunkban azt kértük, hogy a magyar zsidó nők tömegeinek elpusztitása miatt a magyar igazságügyi hatóságok *kérjék ki* a SS táborparancsnokot. Ha azonban a kiadatás nehézségekkel járna, ugy *ujrafelvételt* kell kivánni, hogy a lichtenwörthi táborból megmenekültek sorra felvonulhassanak és vallomást tehessenek a tömegpusztitó Vrtoch ellen.

*Ries* igazságügyminiszter *rendkivüli gyorsasággal intézkedett*. Az ügyet tanukihallgatás és adatgyüjtés céljából kiadta a budapesti népügyészségnek, ahonnan az eddig megnevezetteket most megidézték. *Február 16-án délelőtt 9 órára dr. Kertész Endre Győző népügyész a Markó-utca 27, III. emelet 28. sz. hivatali helyiségébe beidézett több Lichtenwörthöt megjárt budapesti asszonyt és leányt. Vrtoch ügyének itteni szálna 1948. Nü. 739.* Erre hivatkozva jelentkezhetnek mindazok, akik ebben az ügyben vallomást akarnak tenni. *A beidézettek ne mulasszák el a megjelenést, annál kevésbbé, mert ez az első lépés és az egyetlen mód ahhoz, hogy a lichtenwörthi Schaarführer felelhessen a magyarországi deportáltakon elkövetett szörnyüséges büneiért.*

## Oneg Sabbat Budán

Dr. *Róth* Ernő teológiai professzor február 7-i budai *Oneg Sabbaton az ősi héber jog aktuális kérdései* cimü előadásában a *Mispátim* törvényeit tárgyalta igen szemléltetően világitva meg azoknak a demokrácia szempontjából is időszerü vonatkozásait. A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a kitünő előadó fejtegetéseit, aki előadása végén annak az óhajának adott kifejezést, alakittassék meg a Zsidó Államban egy uj *szánhedrin*, amely a *Tórát* tegye az alkotmány alapjául. Ebben a kérdésben érdekes vita fejlődött ki, amelyben részt vett *Ben Chanan*, a KKL főirodájának *földelegátusa*, aki *a Zsidó Állam ábécéje* cimmel tartott igen figyelemreméltó és minden mondatában érdekes előadást és *Nagy* László József szertartási előljáró, aki a kérdés modern jogi vonatkozásait fejtegette.

A hitközség lágymányosi körzete által rendezett *szeuda selisiten* dr. *Klein* Miklós rabbi tartott hangulatos derását a *Mispátim* törvényeiről. *Blum* Simon ujlaki templomgondnok méltatta a kitünő előadást.

A legközelebbi budai *Oneg Sabbat* 1948 február 14-én délután *kivételesen* egynegyed 6 órakor kezdődik. A *Zsidó Világkongresszus magyarországi tagozatának elnöke dr. Geyer* Albert tart előadást *Aktuális Zsidó problémák, Erec és galut* cimmel. Az előadás kapcsán bemutatásra kerül a világkongresszus érdekes hanglemezgyüjteménye.

## Tudományos és irodalmi pályázat

A Magyar Cionista Szövetség Joint és Intézmények Csoportja a zsidó kulturélet szolgálatában pályázatot hirdet. Pályázni lehet:

I. Tudományos értekezésre, amelynek tárgya a zsidóság politikai, kulturális, vagy szociális történelemből vegendő.

II. Tudományos értekezésre, amely az uj Zsidó Állam jövendő politikai, kulturális és szociális berendezését vázolja a cionista világszemlélet alapján megfelelő és szakszerü indokolással.

III. Prózai, vagy verses szépirodalmi munkára, melynek tárgya az uj zsidó élet.

Beküldési határidő: 1948 *március 31.* A pályázatok jeligével a M. C. Sz. Joint Csoport titkárságához: Budapest, VI. Paulay Ede-utca 56 küldendők. — Pályadijak: az I. csoportban I. dij 500 Forint, II. dij 200 Forint, III. dij 100 Ft. A II. csoportban: I. dij 500 Ft, II. dij 200 Ft., III. dij 100 Ft. A III. csoportban: I. dij 300 Ft., II. dij 100 Ft.

A pályázatok lehetőleg gépirással, vagy legalábbis olvasható kézirással küldendők be.

**UTAZIK?** uj és használt **BŐRÖND**
**női- és akta-TÁSKA vétel — eladás.**
Javitást, alakitást, hozott anyagból munkát
**gyorsan és olcsón** készit
**LÁNG** böröndös. **Saját műhely.** Népszinház-u. 21
Telefon: **135-033** Szombaton zárva

**40 éve**
**Irógép Irodabutor**
legjobban — legolcsóbban
**Kovács A. és Társánál**
BUDAPEST,
V., Nádor-utca 5. sz.
Telefon: 183—296.

**PAPIR, IRÓSZER**
üzleti könyvek, kartotékok, amerikai naplók és átiró könyvek.
**WEINBERGER ÉS FEJÉRNÉL,**
VI., Deák-tér 6. (Anker-palota).
Telefon: 426—613.

**GYERMEK-CIPŐ**
specialista
**Légrádi Ferenc**
cipészmester
VII., Dohány-utca 10. sz.

**Varrógépek**
ipari és háztartási célra. Kölcsönzés, javitómühely.
GYERMEKKOCSIK
nagy választékban, **Bachrach,** Dohány u. 68. Tel.: 222—687.

**NOÉMI**
penzió és Széchenyi-hegyen ujonnan berendezett
**GYERMEKOTTHON-a**
egész évben nyitva. Elsőrendü orvosi ellátás. Érdeklődés: Felhő-utca 11, III. Agnes-utca 3 Telefon: 16-18-12.

Tudja Ön hol az
**Ingklinika?**
**Ingjavitás,**
férfi és női fehérnemüek készitése hozott anyagból is. **Ingklinika** VIII. Szentkirályi-u. 2., Musz. özvegy üzlete. Az Uj Élet olvasóinak 10% engedmény

Uj
KÉZIKOCSIT
honnan végy?
Bajnok-utca 34

**Kárpitos munkát jót, olcsón.**
**Lázár-utca 5.**
Üzlet

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

# Ima a szabad ég alatt

Irta: György Endre

8.

**AHOGY IMÁDKOZTAM** Riptinecen, a Kárpátok láncolatának közelségében, komor fenyők tövében, amelyek alá gyülekeztünk a nyers fa csipős füstjétől örökké átható szagu, nedves barakkokból és ahogy leborultam Isten felmérhetetlen nagysága előtt a „felszabadult" Theresienstadtnak még az osztrák szoldateszka idejéből megmaradt kaszárnyái közé ékelt kis zsidó templomban, ugy könyörögtem estéről-estére a deportálótábor priccsén is. A földszinti toldaléképületek torz összevisszaságában, amelyből létrafokok és falépcsők vezettek az emeleti bagolyvárakhoz és galambducokhoz, szeliden és békésen állt egy kis házmesterlakásféle. Ebben az egy szobában huzódott meg régi pergamentlekereseivel, bársonytakaróival, bőrkötéses imakönyveivel, sőt szőnyegeivel a theresienstadti zsinagóga, amely csodálatosképpen átvészelte még a teuton-dulást is. (Ez is olyan kirakat-templom volt, mint amilyen kirakat-városnak szánták Theresienstadtot.) Istentisztelet előtt az a különös megtiszteltetés ért, hogy az elöljáró megemlített engem, Ernőt, az ügyvédet és Mórit, az orvost, mint „nevezetességet", aki ott szabadult fel a béklyók nyomása alól, s akinek első utja a templomba vezetett, hogy hálát mondjon. Ekkor már a tifusz lángja gyujtogatta testemet és a betegség apró manói bujkáltak bennem, ugy, hogy a szónoklatot alig hallottam. Az utcára érve, forogni kezdett velem a világ és hogy össze ne essem, gyorsan elterültem a fűtéren zöldelő füben... Itt találtak reám a barátaim.

*

**DE VISSZATÉREK** a deportálótáborba, ahol estéről-estére, amikor elült körülöttem a csatazaj, elhalkult a rekedt szitkozódás, imádkoztam. Könyvem nem lévén (a buchenwaldi lágerben a földre söpörtékl) csak ugy szabadon, a magam szavaival mondtam el a könyörgést, abban a szerény, primitiv, sőt együgyü, de őszinte és áhitatos formában, ahogy csak gyermekek, vagy nagyon tisztaszivü felnőttek csevegnek Istennel. A csöndnek ezekben az itt is félelmetes óráiban, amikor mindenki magába és az emlékeibe mélyedt, majd átlépte Álomország határát, a fejemre huztam a szurós lószőrtakarót és halkan, vagy inkább hangtalan szájmozgatással ezt mormoltam magam elé:

*Én Istenem, jó Istenem, becsukódik már a szemem, de a Tiéd nyitva Atyám, amig alszom, vigyázz reám... Leborulok Eléd és hálával köszönöm a mai napot. Add Uram Isten, hogy megérjem a reggelt és a többi reggelt is. Óvd az egészségemet, óvj a bajoktól, betegségektől, szenvedéstől, mert haza akarok kerülni, ujra látni szeretném a hozzámtartozókat. Lehet Uram, hogy mindez büntetés eddigi büneimért, de bármit követtem is el, azzal, amit kiállottam, mindent levezekeltem. Istenem, könyörgöm Hozzád, védd meg az én feleségemet, Beilét és leányomat, Hanna Szimmét; add, hogy azokat a keserveket, amiken én keresztülmentem, soha meg ne ismerjék. Fogadd el Te, hatalmas és nagy Isten az én áldozathozatalomat az övéik helyett és inkább sujts engem még jobban büntető kezeddel, mintsem nekik bajuk essék. Uram, Teremtőm, nem kérek nagy adományokat, gazdagságot, jólétet, csak azért fohászkodom: adj a szivemhez legközelebb álló két kis embernek napjában legalább egyszer meleg ételt, adj a fejük fölé védő hajlékot, amely megóvja őket a vihartól, adj nekik biztos zugot, ahol kipihenhetik fáradalmaikat és ahol álomra hajthatják fejüket, adj egy kis tüzelőt és adj meleg ruhát, meg kabátot, hogy ne fázzanak. Ha pedig mégis el kell menniök, mentsd meg őket, az én árva madárkáimat a sanyargattatástól, a megszégyenitéstől és a meggyalázástól, hogy mint nőknek ne kelljen önmaguk előtt is szégyenkezniök. Igy védd, óvd, őrizd őket Te magasságos nagy Isten, hogy, ha én életben maradnék, egymásra találjunk. És add Uram, hogy, ha hazatérelsz, megtaláljam ott a megbeszélt kő alatt a cimüket, hogy ne kelljen magányos vándorként és üzött vadként bolyonganom további életem utjain. Én Istenem, jó Istenem, óvd az én szeretetve tisztelt anyósomat, akinek már oly sok keserüség és küzdelem jutott osztályrészül, védd Sanyi és János öcsémet, s ne kivándd, hogy ők is keresztülessenek az enyémhez hasonló megpróbáltatáson; elég legyen egy családból egy. Hozzád fohászkodom, óh Uram, vigyázz mostohaanyámra, Böske, meg Klári sógornőmre és Nellire, hiszen tudod, milyen áldott jó lélek és mennyire szeretjük, vigyázz Gyula, Jóska, Bandi sógoromra, hozzd haza Gyulát, aki évek óta „fuszeklizik", mint ő mondotta, idegen országutakon), Pepi, Relli, Riza, Szerén és Olga néném re, Vilmos és Kálmán bátyámra, aki mindig csak a szent könyveket bujja, örködj unokahugom, Mária, Ibi, Lili, Zsuzsi és Manyi fölött, aki folyton bukdácsol az élet drótakadályai közt, oltalmazd unokaöcsémet és egyben testi-lelki jóbarátomat: Lacit, annak feleségét, a két László-fiut: Pistát és Gyurit, akiknek tehetségük ellenére is csak oly vékony falat jutott és akik olyan soványak, hogy vad viharok nélkül is elfujja őket a szél és vedd védelembe, Uram, Istenem, az igazság Istene, a jóság Istene, a szeretet Istene, Gabit, a költőt, meg a most fel nem sorolt rokonaimat (a kis Pistát, aki mindenáron tanitó akart lenni és a pici Mókust, aki olyan ártatlan, mint a hófehér galamb), barátaimat, jóismerőseimet, mindazokat, akiket szeretek és akik engem szeretnek, akikkel megosztottam jó vagy rossz sorsomat, akár Budapesten, Szatmárott, Nagykárolyban, Cegléden, Debrecenben, Kolozsvárott, Nyiregyházán, Pozsonyban, Temesvárott, Szolnokon, Törökszentmiklóson, Jánoshidán és Tápiószelén élnek, ha ugyan otthagyták őket, akár szerte a világban léteznek, akár pedig a nácik rabságában sinylődnek... Könyörgöm, ne hagyd el őket... segits... segits... és tartsd tekintetedet továbbra is rajtam, hogy a gonoszok ne győzedelmeskedhessenek fölöttem. Hozz a szememre ma is álmot, mert addig sem érzem ellenségeim korbácsütéseit. Most pedig áldassék a Te szent és nagy neved! Ámen... Ámen...*

*(Vége.)*

## A „Lömáán Cion" cionista munkaközösség első Hachsárája

A Cionista Munkaközösség a magyarországi cionista élettel kapcsolatos reorganizációs törekvésein kivül, természetesen egyik legfontosabb feladatának a zsidó ifjuság megfelelő álképzését is programmjának tekinti. Ennek keresztülvitele érdekében megteremtette első hachsaráját, amelyen zsidó ifjak és leányok mezőgazdasági nevelésük keretén belül speciális kiképzést kapnak az ereci éghajlatnak megfelelő, már meglévő, vagy meghonositható növények termesztésében. A hachsarába még néhány felvétel eszközölhető *Jelentkezhetnek olyan 16—24 éves egészséges zsidó fiuk és leányok, akik minden idejükkel és munkájukkal vállalják tanulmányaik végzésének kötelességét. Jelentkezés hétköznap déli 12—1 óra között VII., Sip-u. 12. I. em. 15. sz. alatt.*

## Járásbirósági végrehajtó — Kaftánban

*Nyirbátorból* irják az *Uj Élet*-nek:

Folyó évi január 31-én Nyirbátorban a pénzügyőrök jelmezes báljén a demokratikus gondolkodásu emberek megbotránkozással látták, hogy a jelmezek között egy, a szomoru nyilas időkre emlékeztető jelmez tüntető viselkedése vonja magára a közönség figyelmét.

Szabó Elek járásbirósági végrehajtó *kaftános, pajeszos és szakállas zsidónak öltözve, háton batyuval, melyből rongyok csüngtek, szájában fütyülővel, egyenesen felidézte a Horthy-Szálasi fasiszta antiszemitizmus aljasságával teli időszakát. Betetőzésül a pénzügyőrség vigalmi bizottsága* nevezetett, ahelyett, hogy erélyesen kiutasította volna a mulatság színhelyéről, *a jelmezversenyben második dijjal tüntette ki.* Értesülésünk szerint *a nyirbátori „Musz" Szövetség a kaftános Szabó ellen a feljelentést megtette.*

## Franciaországi zsidó gyermekotthon,

**amelyben nagyrészt magyar gyermekek** vannak elhelyezve **az intézet irányitására és gazdasági vezetésére alkalmas**

## magyarországi zsidó házaspárt keres.

Esetleg egy képzett erélyes nő, vagy férfi külön is megfelelő volna. A zsidó kultura, valamint a héber nyelv ismerete és természetesen a francia nyelvben való jártasság kivánatos. **Pályázatok kizárólag irásban a Zsidó Világkongresszus budapesti irodájához küldendők. (Wekerle Sándor-utca 7.)**

**Különleges szemüveg**
**STEUERTŐL**
Oktogon-tér 4. szám.

**Látcső, fényképezőgép**
**STEUERTŐL**
Oktogon-tér 4. szám.

**Egyszemüveg** közelre és távolra
**STEUERTŐL**
Oktogon-tér 4. szám.

**SZERÉNY kis bútorozott szobát keres** magányos nő, ahol varrógépét beállithatja. Esetleg varrással honorálom. Özv. **Polák Jakabné**, Esperantó-utca 9. szám, földszint 1.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

## Az Óbudai Izr. Hitközség közgyülése

Az Óbudai Izr. Hitközség február 8-án tartotta meg a felszabadulás óta 3-ik beszámoló közgyülését. *Spatz* Nándor hitközségi elnök nyitotta meg a közgyülést és üdvözölte a nagy számban megjelent hitközségi tagokat. Különösen meleg szavakkal köszöntötte a Magyarországi Izraeliták Országos Irodája képviseletében megjelent *Stöckler* Lajos elnököt, az Óbudai Izr. Hitközség örökös tiszteletbeli tagját, valamint a Pesti Izraelita Hitközség képviseletében megjelent *Domonkos* Miksa ügyvezetőt. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg az óbudai zsidóság mártirjairól és a Zsidó Állam földjéért vivott harcokban elesett hősökről.

Ezután *Vándor* Andor főtitkár terjesztette elő beszámolóját a vezetőség mult évi eredményes működéséről.

A hitközségi élet minden ágát felölelő évi jelentés elhangzása után emelkedett szólásra *Stöckler* Lajos az Országos Iroda elnöke, Elsősorban a magyar zsidóság legfelsőbb fóruma nevében köszönetét tolmácsolta a hitközség vezetőségének, azért a komoly és konstruktiv munkáért, mellyel nemcsak a hitközség felemelkedését szolgálta, hanem elismerésre méltó módon kapcsolódott be ezzel a teljesítménnyel az országépitő 3 éves terv sikeres végrehajtásába. Az évi jelentés adataiból örömmel és elismeréssel állapitotta meg, hogy a vezetőség minden erejét latba vetve dolgozik a felemelkedés és ujjáépités munkájában. Ezután a Joint működésével kapcsolatos változásokról szólott és elismerte a közgyülés ébert, a szervezés alatt álló Önállósító Hitelszövetkezet célkitüzéseit. A Hitelszövetkezet létrejöttéhez minden hitestvérünknek tehetségéhez képest hozzá kell járulnia részjegyek jegyzése formájában.

Ezt elvárják amerikai zsidó testvéreink, akik nemcsak a multban, hanem a jövőben is hozzá akarnak járulni a zsidóság megsegitéséhez.

*Spatz* Nándor elnök köszönte meg a nagy figyelmet kellő előadást, majd névszerint is elismerő szavakkal adózott mindazoknak, akik ugy erkölcsi, mint anyagi támogatásukkal hozzájárultak az eredményes munka sikeréhez.

Dr. *Neumann* József főrabbi szólott ezután a hivekhez, majd *Braun* Jenő felszólalása után *Breitner* Béla az Óbudai Zsidó Ifjak Baráti Köre nevében tolmácsolta a hitközség vezetősége iránt érzett háláját és köszönetét mindazért az erkölcsi és anyagi támogatásért, melyet a hitközség vezetősége az ifjuságon kulturmunkájában előségit.

*Vándor* Andor főtitkár ismertette a számvizsgáló bizottság jelentését, melynek elhangzása után a közgyülés a felmentvényt egyhangulag megadta és elfogadta az 1948. évre szóló költség előirányzatot.

*Braun* Jenő, *Székely* Andor és dr. *Hermann* József felszólalásai után *Szücs* Zsigmond a közgyülés háláját és köszönetét tolmácsolta *Spatz* Nándor elnöknek a hitközség érdekében kifejtett nagyszerü munkájáért.

## A Zsidó Állam ünneplése Hódmezővásárhelyen

A Szombély- és az Államalapitás keltős ünnepéről méltón vette ki részét Hódmezővásárhely zsidó közössége is. Délelőtt az ujjáépitett kulturházban dr. Deutsch Béla hitközségi elnök vezetésével diszközgyülés volt, melyen *Landler* Péter rabbijelöltet, az Országos Iroda kiküldöttje, ismertette a történelmi változás jelentőségét és a magyarországi zsidóság kulturális problémáit.

Délután az egész hódmezővásárhelyi zsidóság részt vett az ünnepségen. Megjelent a város polgármestere is. Az ünnepség művészi részét *Grubeç* László vezetése alatt álló iskola növendékei, a Hánoar Hácioni és a Dror Hálonim chávérjai, adták. Ezután került sor *Landler* Péter előadására, amelyben az uj Zsidó Állam alkalmányának alapjait mutatta ki az ókori zsidó állam és az uj Jisuv demokratikus szervezetében. Rámutatott a zsidó állam fontosságára a Gálut zsidóságának szempontjából is és arra a hősi küzdelemre, amely a mult Makkabeusait a jelen hőseivel egygyéfüzi. Ezután *Kun* Béla hegedümüvész gyönyörködtette a megjelenteket művészi játékával dr. *Fáy* Endréné kisérete mellett. Az ünnepség dr. *Grünfeld* Sándor zárószavaival ért véget.

Január 18-án tartotta Vásárhely zsidósága évi rendes nagygyülését, amelyen dr. *Deutsch* Béla hitközségi elnök beszámolt az ujraválasztott vezetőség eddigi működéséről. A nagygyülés elhatározta, hogy a legrövidebb időn belül betölti az üresedésben lévő főrabbi állást és a rituális vágást is biztositani akarja Vásárhely zsidóságának, ezért a sanchelt állást betölteni kivánja a közeli Szentes hitközségével együtt.

*(g l.)*

## Egy orosz zsidó iró emlékezete

A moszkvai *Lityeraturnaja Gazjeta* január 3-i száma irja a következőket: A moszkvai müegyetemi muzeumban ünnepséget rendeztek *Mendele Mojher Szforim* (Abramovics S. J.) emlékezetére, halálának harminc éves fordulója alkalmából. Az ünnepély elnöke, *Visnyevszky*, megnyitó beszédében hangsuyozta, hogy Mendele Mojher Szforim egyike volt a mult idők legnagyobb müvészeinek. Valóságos népi iró volt, aki könyörtelenül irtotta a zsidóság középkorból még visszamaradt feudális hagyományait és egész tónykedésével a jelenkor legmagasztosabb emberi ideáljának megvalósitását szolgálta. Politikusok, tudósok és müvészek méltatták ezután Szforim érdemeit és a tiszteletére irt költeményeket költők adták elő nagy sikerrel.

## Az Orsz. Rabbiegyesület Értesitője

**Kálmán Ödön és Löwinger Sámuel közremüködésével szerkesztí Hahn István és Scheiber Sándor.**

A felszabadulás óta eltelt három esztendő még nem juttatta el a magyarországi zsidóságot oda, hogy komoly, rendszeresen megjelenő tudományos folyóiratot jelentessen meg. Pedig, ha csak az utókor számára meg akarnók örökiteni, lerögziteni ezt a pusztuló magyar zsidóságot, elmondhatatlan nagy feladat várna egy ilyen folyóiratra. A maradék zsidóság szellemi vezetői nagyon is érzik a folyóirat hiányát s ha olykor meg-megjelenik valamiféle kiadvány, szerkesztői és szerzői igyekeznek zsidó életünknek e nagy hiányát valamiképpen csökkenteni.

Örömmel jelenthetjük, hogy a Rabbiegyesület értesitője komoly s időszerü tanulmányaival fölöttébb alkalmas szélesebb rétegek érdeklődésének fölkeltésére. *Scheiber* Sándor nagy tanulmánya *Löw* Immánuel néprajzi munkásságáról, *Kálmán* Ödön ismertetése a hitközség — népközség történelmi kialakulásáról s Louis *Finkelstein* angolból forditott cikke a modern ember lelki válságáról külön-külön is értékesek, érdekesek, el kell olvasni őket *Löwinger* Sámuel a rabbiszeminárium 70-ik évfordulója alkalmából megjelöli azokat az utakat s feladatokat, melyek e nagymultu s világhirü intézményre várnak a jövőben. Könyvszemle s rabbijaink különböző alkalmakkor elmondott beszédei egészitik ki az értesitőt. Közöttük két, a rádióban elhangzott beszéd Szivesen vennők, ha az elmult esztendő valamennyi rádióbeszéde megjelenne, hogy igy alkalom adódnék annak vizsgálatára, megfelelnek-e ezek a rádióban elhagzott beszédek a legteljesebb értelemben vett nagynyilvánosság követelményeinek. Végül külön kell emliteni *Haha* István egészen kiváló müvét: *A zsidó nép története a babiloni fogságtól napjainkig*, mely már régebben megjelent, de a Rabbiértesitő csak most ismerteti. *(débé.)*


**Butor üzlet.** is alkalmas főutvonali **üzletek** sürgősen átadók **Fellner** Szt. István-körut 30

**REPÜLŐ BOY** áruszállitás. kézbesités legolcsóbb. Ó-utca 15 Tel: 120-541

**Akar ön jót olcsón?** **Finom, használt, modern** és **stylbutorokban** minden megtekintő kifogástalan állapotban valóban olcsón: PRAGER, Dohány-utca 1, Butor üzlet telefon: 421-050 Vétel, csere

**NEY SIMON** szobrász mártiremlékmüvek és sirkőüzeme **Viola-utca 19.**

**Pedikür** külföldi gyakorlattal. **Reggel és este hivásra házhoz jövök. Gramiss Dezső, Dohány-utca 73—75. szám.**

**KOSER SEL PESACH borokat** legkiválóbb **Mádi** (Tokajhegyalja) **minőségben** megfelelő hechschellel hordótételben, termelőiárban ajánlok: **Bendefy bortermelő, Mád.**

**Gyapjufonalak,** függönyök és kézimunkák nagy választékban **Schiff Rózsinál,** Andrássy-ut 33. Tel.: 220—369

**A KEREN KAYEMETH ÉS KEREN HAYESZOD február 15-én és 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor** ismételten bemutatja nagysikerü **Palesztina-i hangosfilmelt a Décsi-filmszinházban.** Jegyelővétel a Décsi mozi pénztáránál és a Pro Palesztina Szövetség irodájában, Király-utca 93. I. em. 15. 9—3-ig. Telefon: 225-856 és 225-621.


Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

# HIREK A ZSIDÓ ÁLLAMRÓL

## Anglia harca az UNO és a Zsidó Állam ellen

Az angol kormány által jelzett dátumok: *május 15, augusztus 1.* mindinkább közelednek és az angol politikát irányító *Bevin* mind sulyosabb helyzetbe kerül a Közel-Keleten. Az angol külügyminiszter eredetileg arra gondolt, hogy a zsidók előtt az arab veszélynek felkeltésével, az arabok előtt pedig a zsidóság nemzetközi feliépésének fenyegetésével eléri mindkét rész megfélemlitését és végső soron olyan helyzetet idézhet elő, amelyben mindkét nép Anglia további jelenlétéért fog könyörögni. Bevin ezt a játszmát elveszitette és ez ma már nem titok az angol közönség előtt sem. *Az angol sajtó sokszor támadja a kormány Palesztina politikáját, amely Anglia számára kettős vereséget hozott:* a nemzetközi fórumon a zsidók nyerték meg a Palesztina csatát, világpolitikai sikon pedig az amerikaiak által támogatott arab államok kerülnek mind világosabban szembe Angliával. A „Statesman and Nation" a palesztinai zavargásokért az angol kormány bizonytalan és ügyetlen játékát teszi felelőssé, valamint Marshall, az USA külügyminiszterének a felosztást támogató elmúlásban, de a kisujját sem mozdítja meg annak megvalósitása érdekében. Sokak előtt nem titkos, hogy Marshallnak ez a magatartása bátoritotta fel legutóbb a muftit a palesztinai zavargások megszervezésére. A mufti és az arab főtanács ugy érzik, hogy az elnökválasztás esztendejében nem kell az amerikaiaktól félniök. Az Egyesült Államokban megszavazzák a cionista kivánságokat, Palesztinában pedig az arabbarát be nem avatkozás politikáját teszik magukévá.

Az angol kormánynak most már csak egy reménye lehet palesztinai helyzetének megmentésére, ha be tudja bizonyitani, hogy az UNO határozatokat nem lehet megvalósitani. Mint ismeretes, az Egyesült Nemzetek döntésének keresztülvitelére semleges államokból feállitott öttagu Palesztina Bizottságot küldtek ki. *Kormányutasitásra a Palesztina Bizottság mellé beosztott angol delegáció most teljes rohamra indult a semleges kiküldöttek ellen.* Egymás után jelentik el „felvilágositó" és „bizalmas" jelentéseiket a bizottsághoz a Palesztina-helyzetről, amelyekben arról kivánják meggyőzni a bizottsági tagokat, hogy az arabok angol kivonulás esetén minden rendelkezésükre álló erővel meg fogják akadályozni az UNO döntés végrehajtását. Alexander Cadogan szerint ma már nem is lehet különbséget tenni zsidó és arab harci cselekmények között, mert ma már mindkét fél támadó politikát folytat. Ha a bizottsági tagok megérkeznek Palesztinába, ez az arabok számára jeladás lesz tömeggyilkosságok végrehajtására. Amikor az angol bizottság tapasztalata szerint ezek az elcsépelt frázisok eredménytelenek bizonyultak, hatásosabb fenyegetéshez folyamodtak. Bejelentették, hogy értesüléseik szerint az arabok a bizottság tagjainak meggyilkolására készülnek és a palesztinai kormánynak" nem áll módjában megvédeni a Bizottság tagjait." E fenyegetést tartalmazó figyelmeztetéssel párhuzamosan

### az angol kormány tiltakozott az UNO bizottságnak Palesztinába érkezése ellen,

mert angol vélemény szerint a mandátum megszünését megelőző időben UNO bizottsági tagok jelenléte sérelmes cselekedetnek tekintendő a palesztinai kormánnyal szemben. Az Egyesült Nemzetek szervezetének egyik alapitó tagja, Anglia tehát sérelmesnek tekinti az egyelőre vezetése alatt álló területen UNO megbizottak jelenlétét. Alexander *Cadogan* tiltakozása a következő pontokban összegezhető:

*1. Őfelsége kormánya nem türi a palesztinai zsidó hadsereg felállitását a mandátum megszünése előtt.*

*2. A brit haderők csak a mandátum megszünését megelőző két hét tartamára adnak fegyveres védelmet a bizottság tagjainak, sem előtte, sem utána nem biztositják egyiknek sem életét.*

*3. Nagybritannia nem engedi meg a bizottság tagjainak, hogy mindaddig, amig angol csapatok tartózkodnak Palesztinában, határmegállapitó munkát végezzenek.*

*4. A palesztinai kormány nem járulhat hozzá ahhoz, hogy kormánytisztviselők segitsék a bizottságot munkájában.*

### A Palesztina-Bizottság válasza.

A megfenyegetett és a beavatkozási politika következtében erőtlenné és feleslegessé vált Palesztina-Bizottság nem tehet mást, mint hogy jelentést küldött az UNO Biztonsági Tanácsának, amelyben beszámolt a palesztinai helyzet fokozódó romlásáról *és bejelentette, hogy nemzetközi haderő nélkül nem hajlandó működési területére utazni. Egyben javasolta a zsidó állandó hadsereg felállitásának lehetővé tételét.* A Palesztina Bizottság a világpolitikai érdekekből cserbenhagyó USA politikának következtében azonban nem a Zsidó Állam megvalósulása fog késedelmet vagy kárt szenvedni, hanem elsősorban az önmagát életképtelennek nyilvánitó Egyesült Nemzetek Szervezete. A magára maradt ötös bizottság erőtlenségére jellemző, hogy a megfélemlités eszközeivel dolgozó és az UNO tekintélyét lábbal tipró angol kormánynak csupán udvarias *hangu* levélben hozta tudtára a Palesztina-Bizottság elégedetlenségét a „beutazási tilalom" miatt és utalt arra, hogy a brit Palesztina-politikát „nem tekinti teljesen kielégitőnek". Mindezek ellenére a Bizottság elhatározta egy liz tagu előőrs sürgős utbaindilását Palesztina felé. Az előrekiküldött csoportnak csak hivatásos személyzeti tagjai vannak — *maga a Bizottság „egyelőre" nem indul utnak.*

### Anglia csapaterősitéseket küld Palesztinába.

Az *„Uj Élet"* nem akarván hangulatrontó lenni, csak néhanéha adott hangot — inkább csak utalások keretében — annak a lehetőségnek, hogy az angolok végső soron nem is fognak belátható időn belül kivonulni az Országból. Még nem látható, hogy a sok igéret, bejelentés és UNO döntés után Őfelsége Kormánya hogyan indokolhatna ilyen sakkhuzást, de nem kétséges, hogy adott esetben az angol kormány nem marad adós a magyarázattal.

Ezekre az agyalyokra kell gondolnunk, amikor *Shinwell* angol hadügyminiszter parlamenti felszólalásáról kapjuk a hirt. Néhány héttel ezelőtt angol felelős tényezők azzal indokolták a lassu vagy teljesen elmaradó palesztinai katonai kiürités akciókat, hogy az ország citrus exportja veszi igénybe a számbajöhető hajókat. Most a miniszter a parlamentben egy képviselő kérdésére kijelentette: „Csapaterősitéseket küldünk a Közel-Keletre, a csapatok jelentékeny része Palesztinába megy. Lényegbevágóan fontos, hogy ezen a csomóponton kellő erősségü katonai egységek állomásozzanak." Ez a bejelentés korhi utalás később bekövetkezhető események alakulására.

### Arab-angol hangulatkeltés a Szovjetunió ellen Palesztinával kapcsolatban

Az angol-arab zsidó-államellenes állásfogalás világpolitikai és gazdasági okai már régen ismeretesek. Világnézetileg is szemben állnak az imperialista angol és feudális arab körök a szociális haladást hozó zsidó bevándorlással. A fejlődésellenes rendszer védelmében az utolsó már nehéznek mondható pillanatokban egyszerre több kártyával játszó angol kormány most már uj hirveréssel szeretné világnézeti alapon meggátolni a Zsidó Állam megerősödését és kellemetlenséget okozni a Szovjetuniónak. Angol hivatalos jelentésben közölték, hogy


**Budapesten is óriási sikerrel folytatja**
**a Varsói Jiddisch Szinház**
**New-York és Varsó után**
**sorozatos előadásait,**
**a kirobbanó sikert arató**

**A Hárcz wus benkt**

**(AGGÓDÓ SZÍV) című zenés életképet 3 felvonásban,**
**a ZENEAKADÉMIA KAMARATERMÉBEN. a közkedvelt**
**MISCHA BERNSTEIN és kiváló művészegyüttesének**
**tolmácsolásában**
**Csupa eredeti jiddisch humor, dal, zene**

FIGYELEM! Előadások: FIGYELEM!
február hó 11-én, szerdán este 7 órakor, és febr. 12-én, csütörtökön este ½8-kor is tartunk előadást

**Továbbá minden hétfőn, kedden, szerdán este 7 órakor, valamint minden vasárnap délután ½4 órakor.**

**Senki ne mulassza el ezt a szenzációs és világhires jiddisch szindarabot megnézni**

**Szigoruan pontos kezdés! ★ Élmény!**

Jegyeiről előre gondoskodjon. A Zeneakadémia pénztáránál d. e. 10-2-ig és d. u. 4 óráig


Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

a néhány héttel ezelőtt felakasztott két hajó tizenötezer utasa között számos kommunistát és ezer oroszul beszélő ügynököt találtak. Nem meglepő, hogy ugyanekkor az Arab Főtanács amerikai delegációja sajtónyilatkozatban bejelentette: szovjet zsidó ügynökök áraszt-ják el a Közel-Keletet — és ezek a zsidó bevándorlókkal érkeznek Palesztinába. Egyik fel-tevést sem zavarta meg az a tény, hogy a Ciprus-i tábor parancsnoka az emberek megvizsgálása és kikérdezése után maga is alaptalannak minősítette ezt a híresztelést. Anglia játékának célja világos: az orosz veszély fenyegetésével meg akarja nyerni a maga számára az arab feudális főurakat — akik igy érdekeik védelmében még inkább gyülölik a zsidó bevándorlókat — majd ezeket szócsőnek felhasználva ráijeszt az Egyesült Államokra, az USA kormánya tudvalevőleg ugyancsak érdeklődést jelentett be a Közel-Keleten. Feltétlenül szükséges, hogy a magyközönség világosan felismerje a hirresztelések mögött huzódó szándékokat.

## A Haganah felsorakozik a határ mentén

Mélységesen elszomoritó lenne a helyzet, ha a Jisuv és általában a Zsidó Állam sorsa a Foreign Office uralmának taktikázásától függne. Ma azonban a Zsidó Állam alakulásának leadüete luljutott azon a ponton, amelynél bárki vagy bármi megakadályozhatná a végső kifejlést: a Zsidó Állam tényleges létrejöttét. A Zsidó Állam sorsát ma már nem Anglia, nem Amerika, s mégcsak nem is az UNO dönti el, hanem maga a zsidó nép. És a zsidó nép legfőbb eszköze a döntés megvalósitásában a Haganah. Az Országból érkező hirek szerint az elmult héten a Haganah és az ujonnan szervezett milicia megkezdte a felvonulást a zsidó államnak tervezett határain. Ugyanekkor csapatösszevonások folytak azokon a pontokon, ahol a közeljövőben arab támadások várhatók. Az elmult napok tovább-ra is a már két hót óta tartó viszonylagos nyugalomban teltek el. Ezt a nyugalmat azonban mindkét fél az álláspontjának megerősitésére használja fel. *A Haganah határmenti felvonulása minden esetleges megtepetéssel szemben a Zsidó Állam megalakulását biztositja.* A Haganah állások mögötti zsidó területen szinte egyáltalában nem kell tartani arab ellenakciótól. Igy az előrenéző zsidó haladások a külső államokból irányitott támadásokkal szemben védelmezik az Országot. A felkészülésre többek között ezért is szükség van, mert míg az angolok a tengeri uton érkező zsidó ólekat, mint illegális bevándorlókat eltávolitják az országból, addig az arab államok határterületein az őrséget az angolok részben arab rendőrségre bizzák, amelynek jelentős részében teljesen szabadon érkeznek szüzszámra teherautókon egyenruhás, jól felfegyverzett arab katonák, akik ünnepélyes fogadtatás után azonnal az arab katonai elosztóhelyekre mennek.

A galut zsidósága büszkeséggel fogadja az Erecből érkező hireket. Szinte évezredek óta leszoktunk már zsidó katonai diesőségről. A zsidó nép való-ban nem fegyverrel, hanem kétkezi munkával akarta magának visszaszerezni az ősi hazát. Nem rajta mulott, hogy az emberiség még nem jutott el a fejlődésnek arra a fokára, amelyen kizárólag csak a munka erejével lehet helyet biztositani a nap alatt. *Ha a zsidó nép fegyveres harcra kényszerül, ugy nemcsak a maga szabadságáért harcol, hanem küzd a haladás gondolatáért, az elmgomókkal szemben, az emberiség fejlődéséért a korlátoltságot megrögzíteni akarók ellen.* És ahogy ebben a harcban a zsidó nép maga mögött tudja a haladó népekel, éppen olyan természetes, hogy ellenfelei oldalán harcolnak az elbutitott és vakisig fanatizált arab bandák mellett, a fasiszta világból önmagukat átmentett antiszemita és antikommunista elemek: Hidertisztek, Anders-katonák, Mihajlovics- és Franko-zsoldosok. És ezért érthető, hogy a gettó lelkiségből lassan felszabaduló zsidó nép szétszórt tömegei a Jisuv segitségére sietnek emberekben, fegyverekben és pénzben egyaránt. Boldog az a nemzedék, amely segitheti az uj zsidó népet az uj Zsidó Állam épitésében!

(GELLÉRT)

# Lapzárta után érkezett

## A Biztonsági Tanács foglalkozik a Palesztina kérdéssel. Jeruzsálemben fellángoltak a harcok

**WASHINGTONBÓL JELENTIK: február 10-én, kedden foglalkozott először a Biztonsági Tanács a Palesztina kérdés katonai vonatkozásaival. Az első ülésen még nem hoztak döntést, mert részletesen kivánják megvitatni a Palesztina Bizottság jelentését, valamint a Jewish Agency memorandumát az arabok katonai készülődéseiről Palesztinában. Anglia bejelentette, hogy a Palesztina Bizottság előreküldött tisztviselői karát beengedi az Országba.**

**KEDDEN ÉJFÉLKOR JELENTIK PALESZTINÁBÓL: kedden reggel ismét fellángoltak a harcok Jeruzsálemben. A zavargások megujulására zsidó részről már hosszabb idő óta számitottak, ezért a Haganah erős csapatösszevonásokat hajtott végre a városban. A harcokba az angolok is beavatkoztak. A városban átmeneti időre megszünt a rendes közlekedés, az üzleteket és hivatalokat nem nyitották ki. A 6 órán át tartó ütközet a város egyik zsidó részében folyt le. A zsidó védelmi egységek visszaverték az arab támadókat. Igen sok arab meghalt, vagy megsebesült.**

## A Pesti Izr. Hitközség utján az alábbi jegyzékben felsoroltakat keresik külföldről

**Jelentkezés VII., Sip-utca 12. I. 16. délelőtt 9—12.**

2053/a **Salgó Jenőt** Érd-Parkváros, keresi dr. T. Sperlinger, London.

2064 **Rosenfeld Zsigmondot** és **Czobor Györgyné**t keresi Rosenfeld László, Oroszország.

2067 **Kuszab Elemért,** Lendvai-utca és **Rosenberg** családot, Király-utca, keresi P. S. Fullenbaum, London.

2068 **Dr. Weimann** ügyvédet, ezelőtt Szeged, **Kürti Géza** mérnököt, **Spiegel Aladárt** és **Stux Jánost** (Bratislava) Günskirchenbe internáltakat, keresik a Bayerisches Hilfswerk utján Regensburgból.

2069 **Wessely Pál** szinészt, sz. 1906 keresik a Jugoszláviai Izr. Hitközség utján Belgrádból.

2070 **Dr. Rottstein Viktort** felesége, fogtechnikus Varsó keresi Jurgielewitz Vera, Lengyelország.


**PARÓKÁK, PÓTRÉSZEK**
békebeli minőségben, művészi kivitelben
**ALTSCHÜLER E.**
**HAJMŰTERMÉBEN**
**BUDAPEST, VII., CSÁNYI-UTCA 12**
**TELEFON: 421—057**
Modern hölgyfodrászati kiszolgálás

KARCSUSÁG TITKA:
***EHRENTHALNÉ fűzőszalonja***
Budapest, **Dohány-utca 39.** sz. Telefon: **424—281.** Mellbarlós kombinék hozott anyagból is.

NIVÓS VENDÉGLŐMBE nagy ismeretséggel
**tőkéstársat keresek**
Esetleg eladom.. „Özvegységem miatt" jelig. a kiadóba.

**Komoly, középkoru, gyermekszerető** nőt, ki otthonunkra vágyik, háromszemélyes, **kóser háztartásba felveszek.** Családtagként tekintendő. Jelentkezés **Löffler Herrnád-utca 40. II. 26.** reggel 9-ig vagy este 6-tól.

**Lakásában levő butoralt**
rendbehozza, fényezi, hivásra házhoz megy: **Butorjavitó vállalat, V., Vág-utca hét. Weisz, Tel.: 204—301, este 404—371.**

MEGBIZHATÓ órakönyvelő, angol magyar levelező keres főnapos elfoglaltságot. „Huzéves gyakorlat" jeligére a kiadóba.

**Idősebb hölgy vagy ur**
teljes ellátást, otthont talál **Galambosnénál, Eötvös-utca 27.**

IDŐS NŐK és FÉRFIAK teljes ellátását jutányosan vállalja: **DR. ERNST SZANATÓRIUM, V., Alkotmány-utca 4.** Telefon: 125—066.

**Albérletbe kiadó különbejáratu**
szép nagy üzlethelyiség „Rákóczi-út közelében" jeligére a kiadóba.

**Gyermekkisasszonyt**
információsképesel, ki a háztartásban is segit, 2 és 7 éves **Hollósihoz** felvennék. „Családtag" jelig. a kiadóba.

**LAKÁST, ORTH. ELLÁTÁST** nőnek uri családnál, férfi részére. „Telefon van" jeligére a kiadóba.

KITŰNŐ GAZDASSZONY **előrendű** főzőnő, jó referenciákkal, **elhelyezkedne** kóser háztartásba is házvezetőnőnek. Lehet vidékre is. Cim: **Royal cukrászdaház, Erzsébet-körut 36.** sz. Tel.: 222—007.

TÁRSAT KERESEK meglévő üzletembe „tizezertől. „Hadiözvegy jeligére a kiadóba.

NEGYVENÉVES, **magányos** tisztviselőnő **egész napi elfoglaltsággal**
**társbérletbe vagy albérletbe**
mauve butorral, hasonló uriházigyel. „Özvegyasszony 500" jelig. a kiadóba.

**Fiatal,** JÓMEGJELENÉSŰ, **intelligens bejáró kisasszonyt** keresek 9 éves kisfiunkra mellé, egész napi elfoglaltságra. Cim: **König Sándor, V., Csákytér 36**

EGYEDÜLÁLLÓ 46 ÉVES **fűszer- és gyarmatáru-kereskedő,** irodai gyakorlattal is rendelkezik, bármilyen elfoglaltságot keres. Spiegel, Sip-utca 12. Küldöncöt 2.


Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

## A szovjet-zsidó kultura gyásza

**Meghalt a moszkvai állami zsidó színház igazgatója.**

Az elmult hónap 17-én sulyos veszteség érte a Szovjetunió kulturális életét és ennek keretében a szovjet-zsidóságot. Siámó *Michoels*, a moszkvai állami zsidó színház világhirü igazgatója, a Sztálin-dijjal kitüntetett színész és rendező, tragikus hirtelenséggel elhunyt. A gyászjelentések kiemelik, hogy a zsidó nép egyik legnagyobb fiát veszitette el benne, aki a szovjet-jiddis müvészet rajongó szeretmese és épitője volt. Mint szinigazgató és rendező a Szovjetunió egyik legkiválóbb színházává fejlesztette a moszkvai zsidó szinházat. A gobbiadeni zsidó népi szinjátszás hagyományait a modern realista szinjátszás eredményeivel egészitette ki.

Mint szinész, néhány halhatatlan alakitásával gazdagitotta a jiddis szinpadot. A temetésen elhangzott gyászbeszédek ezek közül Terje, a tejesembert, Lear királyt és III. Benjámint ábrázoló szerepeit emelték ki.

Michoels hatalmas energiájából a zsidó közélet más területére is jutott erő. Az Antifasiszta Szövetség elnökeként tanuló lelkesedéssel szolgálta hazáját, a Szovjetuniót és harcolt a fasiszta barbárság ellen. Ilyen minőségben utazott 1942-ben Amerikába, hogy ott felhivja a zsidó közvéleményt a náciizmus rémtetteire.

A moszkvai krematóriumban megtartott temetésén tizezres tömegek vettek részt, amelyen a Szovjetunió különböző népeinek szinészszervezetei is képviseltették magukat.

*Fagyejev*nek, a szovjetirók szövetsége nevében elmondott búcsuszavaiból idézünk: „... *ugy kell szeretnünk saját népünket, mint ahogy Ő szerette, hüségyel, népe és az emberiség haladásának javára.*"

## Zsidó textil-szakemberek kellenek Kanadának

A züriehi *Israelitisches Wochenblatt* irja, hogy 386 zsidó textil-szakember érkezett *Montrealba, Torontóba és Winnipegbe* németországi táborokból. Rövidesen ujabb ilyen csoportok érkeznek. Kanadának szüksége van további textil-szakemberekre is.

**Elhelyezném 75 éves nyugdijas anyámat,** teljes ellátással. Lehetőleg közelemben. **Dénes Ferenc, Sip-utca 7., II. em. 12.**

## Aljas merénylet a zuglói körzet temploma ellen

Aljas merényletet követtek el ismeretlen tettesek keddre virradó éjjel a Jávorka Ádám-uticai zsidó templom ellen. Felfeszitették a bejárati ajtón levő biztonsági zárakat és igy hatoltak be a templomba, ahol vandál pusztitást vittek végbe. A tóraköppenyeket lehuzták a Tórákról és darabokra tépték. Az ezüst menórákat, valamint az ezüst tóramutatókat több darabra törték, a frigyszekrényfüggönyt apró darabokra tépték. Négy fehér csipketerítőt, melyeket a körzet hölgyei horgoltak a templom számára és két tóraköppenyt magukkal vittek a tettesek. Távozásuk előtt a legaljasabb módon piszkolták be a templomot. A nyomozás megindult és reméljük, hogy kézrekerülnek az elvetemült tettesek.

# Az Aguda és a Zsidó Állam

### Irta: SÜSSMANN SIMON, az Agudat Jiszrael ügyvezető elnöke

A zsidó állam megalakulását követő véres események és a Jisuv önvédelmi harca mindnyájunk teljes figyelmét lekötik. Természetesen, mig a harc folyik, a politikai állásfoglalások ellentéteinek éles kihangsulyozása időszerütlen. Ennek ellenére ugy érezzük, hogy szükséges munkát végzünk akkor, midőn a zsidó közvélemény előtt világosan megfogalmazzuk a vallásos zsidóság hivatott politikai pártjának: az Agudat Jiszraelnek álláspontját, melyet a Zsidó Állam megalakulásával kapcsolatban elfoglal.

Minden ideológia, mely *elképzelt* valóságra alkalmazva készül, életképességi vizsgáját *a valóság* bekövetkezésekor teszi le.

Hányszor voltunk szemtanui annak, hogy elméletek, melyek „iróasztalnál" készültek, a valóságra alkalmazva, metamorfozison mennek keresztül. Ez természetszerü, mivel a valóság az a tükör, melyben elgondolás, terv és elmélet, *tényleges* alkalmazhatási értéke megmutatkozik.

Sokan azt hitték és hinnék, hogy fentiek állanak az Agudat Jiszrael ideológiájára is. Azt hirdették, hogy a zsidó állam megalakulása alapjaiban fogja megingatni az Agudat Jiszrael ideológiáját. Azt hitték ugyanis, hogy szembe kerülve a valósággal: egy tényleges állami élettel, ki fog derülni, hogy a Tóra parancsai alapján ujjáépülő modern állam életképtelen. Szavaikkal élve: elgondolásunk galut-produktum, mely önálló állami életnek képtelen alapot adni. Ha ez igaz lenne, mint ahogy nem igaz, ugy logikusan következnie ebből az, hogy a vallásos életnek nemcsak Erecben nincs létjogosultsága, hanem sehol sem, mintán a számára legfontosabb helyen bizonyult életképtelennek.

Mindannyian elfelejtik azonban azt, hogy az, ami ideológiánk alapját képezi: *a Tóra*, már keresztülment az önállósági vizsgán és sokkal nehezebb körülmények és feltételek között képezte tényleges alapját egy zsidó állami életnek.

Nem beszélve az első Szentély idejéről, mely teljesen a történelmi ókorra esik, de a második szentély idejét is vizsgálva, ma már a legmodernebb szerzők által is elismert tény, hogy legnyugodtabb és legrendezettebb állami életét vallásos vezetők (Szinhedrion) alatt élte a zsidóság. Pedig az a kor már a mai szemmel nézve is, modern időnek számit. A görög és utána a római kultura és civilizáció az egész akkor ismert világ életformája és államalkotó alapelve volt, — a zsidóság ennek ellenére saját eszméi alapján épitette fel állami életét.

Bár látszólag könnyü lenne azzal az ellenvetéssel élni, hogy az akkori népek kulturájával szemben, mely még legkifinomultabb formájában is bálványimádáson és az ebből fakadó brutalitáson alapult, — a zsidóság akkor magasabb és fenköltebb eszmei tartalmával fölényben volt. Ez a viszony, fenti ellenvetés szerint a jelenben nem állana fenn, mivel állitólag a mai népek kultura hasonló niván, ha nem magasabb niván áll, mint a zsidóság.

Szerintünk az ellenvetés és annak lagadása képezi azt a mély ideológiai árkot, mely a vallásos zsidóság pártját: az Agudat Jiszraelt, lényegében választja el korunk vallástalan cionista mozgalmaitól.

Lehetséges ugyan, hogy korunk civilizációja példátlan fejlődést ért el és technikájával tudszárnyalta mindazt, amit az ember valaha legmerészebb álmaiban elképzelt — azonban tény az, hogy kulturális és erkölcsi fejlődése ezzel lépést nem tartott. Sőt. Nyugodtan állitható, hogy a technikai fejlődés magassági fokának megfelelő arányu példában mélységbe süllyedt. Soha az emberiség fennállása óta nem dokumentálódott még ily élesen a különbség kultura és civilizáció között. Az, amit valaha erkölcsnek és kulturának neveztek, a huszadik században — melyet valamikor majd a gázkamrák korszakának fognak elnevezni, — nem létezik. Az a máz, melyet kétezer éves „nevelés" adott az emberiségnek, lepattogzott. A máz alól előbukkant ugyanaz a bestiális ember, aki a nép szórakoztatására, — a rómaiak idejében — eleven embereket dobott vadállatok elé a circuszban.

A zsidó nép, mely saját vérző testén demonstrálta, hogy a népek erkölcsi süllyedése mily mély fokot ért el, — rá kell döbbenjen arra: itt az ideje elfordulni a nyugati kulturától és visszatérni eredeti ősforrásához, a Tórához. Ha őseink, a rómaiak idejében jogos megvetéssel szemlélhették az akkori világ kulturáját, — mennyivel inkább nézheti a „söérit hapléta" (a megmaradt zsidóság) undorral és megvetéssel a huszadik századnak azt a kulturáját, amelynek hatmillió áldozatot hozott.

Annál is inkább tehetjük ezt, mivel az a „nieue sel emet" faz igazság szikrája, mely az európai kulturában, mint meg, megvan, a maga teljes egészében és tökéletes formájában a Tórában található meg. A Tóra az egészséges nacionális eszmével a szociális igazság hirdetésével messze megelőzött minden hasonló elméletet és a népek közötti igaz béke és kiengeszteléődés hirdetésével eddig senki által meg nem közelitett erkölcsi magaslatot ért el.

Ha a zsidó állam mai kialakitói a szükséges nyugati civilizációs formákkal együtt a nyugati kultúrát is át akarják végleges ültetni Erecbe, — ugy az Agudat Jiszrael, a zsidóság lényegét veszélyeztető ezen törekvés ellen küzdeni fog.

A zsidó állam csak akkor fog részünkre óhajtott valóságot jelenteni, ha legalább nyilvános megnyilatkozásaiban a Tóra alapjaira fog helyezkedni. Bár az Agudat Jiszrael a Tóra minden téren megnyilvánuló parancsoló erejét hirdeti, követeléseit a Zsidó Állammal kapcsolatban *négy pontban* körvonalazta. Ezek: a) A Sabbatnak és b) a Kasrutnak az állami élet minden megnyilvánulásában való hivatalos elismerését, c) az Iszut (a házassági törvényeink) kötelező elismerése és d) chinuch (vallásos nevelés) jogának teljes elismerése.

Bár végcélunk, a Tóra minden szabályának az állam által történő teljes elismertetése, követeléseinket, kiinduló bázisként ezen négy pontra korlátoztuk. Tettük ezt azért, mert jól tudjuk, hogy az ideális elképzelés — mint végcél — előtt, sőt lehet mondani vele

**SIRKŐ** **PFEIFER és HESZKI**
**Somogyi Béla-út 3/c.**

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

szemben, áll a nyers valóság. Az a nyers valóság, melynek komponense egyrészt az a tény, hogy az ereci *tényleges* politikai hatalom jelenlegi birtokosai a vallással szemben negatív álláspontot foglalnak el, másrészt az a tény, hogy az Agudat Jiszrael mint *politikai mozgalom* vallási harcát politikai eszközökkel kell, hogy megvívja. Ezekből következik az, hogy meg kell teremtenie a zsidó államban azt a minimális vallási és mindenki által elismert alapot, melyen állva és melyből kiindulva képes lesz harcolni azért, hogy végcéljáért: a Tóra teljes uralmát Erecben, — elérje. Miként a demokrácia politikai életében is csak oly pártok vehetnek részt, melyek a demokráciát, mint a helyes életformát elismerik és ezen a közös alapon állva vívják meg politikai harcaikat, ugy a zsidó állam alapformáját csak ezen négy követelés elismerése képezheti.

Ha, mint reméljük, ez részünkre biztositva lesz, akkor a vallásos zsidóság megtalálja Erecben azt, amire a Churban óta vágyódott. Ha ez a multban vágyódás volt, ma, a nagy katasztrófák után létfeltétellé vált. *A vallásos zsidóság Ereccel áll és Ereccel bukik.* A zsidóság, mely számának 30%-át veszitette el, nem ébredt még annak tudatára, hogy a vallásos zsidóság számának 90%-át veszitette el. A megmaradt csonkok bár regenerálódnak és vallási életüket ujjáépitik, az egész világ zsidóságára kiható ujjáépitő ösztönzést adni többé nem tudnak. Ez az amerikai zsidóságtól sem várható. Az alapok hiányzanak ott, melyen a vallásos zsidóság a multban épült. *A falvak és a kisvárosok vallásos zsidósága,* mint élő forrás, táplálta állandóan a nagyvárosok zsidóságát. Amig Amerika vallásos zsidósága ugyszolván New York-ra korlátozódik, addig köröskörül a hatalmas Moloch: az amerikai életforma tátja félelmetes, mindent elnyelő száját.

Ne ámitsuk magunkat, Amerika zsidósága a vérátömlesztés utján talán egy generációban erőrekap, de az európai utánpótlási telepek megszüntével vallási téren maradandót produkálni nem fog tudni. Egyetlen lehetőség csak Erec, ahol ha biztositják a valásos zsidóság életének kereteit, kifejlődhetik és ki fog fejlődni. I. s. az a hatalmas zsidó erőtelep, mely áramával az egész fennmaradó galutot táplálni fogja.

Ezen eszmék jegyében akarunk zsidó testvéreinkkel együtt a zsidó állam épitésének munkájában résztvenni.

**Tisztviselőnő, havi 900 Ft fizetéssel,** főbérleti lakással, hozzáillő, 45 év körüli **ÉLETTÁRSAT keres. „Musz özvegye 8544"** jeligére a kiadóba.

## HIREK

— **Turóczi-Trostler József előadása.** A Pesti Izraelita Hitközség Oneg Sabbat rendezései során február hó 14-én, szombaton délután 5 órakor a hitközség diszermében (VII., Sip-utca 12, II. 33.) dr. *Turóczi-Trostler* József egyetemi tanár „József regénye (Thomas Mann)" cimmel tart előadást. Héber dalokat énekel: a Pesti Izr. Leánygimnázium tagozatának énekkara, dr. *Salgó* Lászlóné vezényletével.

— **Dr. Szőnyi Géza Debrecenben.** Február 8-án, vasárnap délután 5 órakor az Arany Bika fehérermében a WIZO és MCSZ rendezésében nagysikerü előadást tartott dr. *Szőnyi* Géza, a szochnut ereci kiküldöttje „Palesztina gazdasági és politikai helyzete" cimmel. Megrázó erővel és lebilincselő előadásával vázolta Erec mai helyzetét és azt a küzdelmes, de nem reménytelen harcot, amellyel a Jisuvnak és hős honvédelmének, a Haganának szembe kell néznie. Az előadáshoz dr. *Weisz* Miksa főrabbi mondott bevezetőt. *Bleich* Béla müvészien előadott szavalatai és *Ehrenfeld* Artur nagysikerü héber és jiddis dalai emelték az ünnepség fényét. Dr. *Gül* László egyet. m. tanár, a MCSZ elnöke zárószavaival és a Hatikva elének lésével ért véget a jól sikerült előadás.

— **A Pesti Izr. Hitközség VII., Belső Erzsébetvárosi körzete** február 7-én, szombaton este a Chevra Kadisa diszermében Melavo de Malkó ünnepséget rendezett. Az ünnepség *Ábrahámsohn* Manó főkántor áfdára szertartásával kezdődött, mely után *Vajna* József elnök üdvözölte a megjelenteket. Az elnöki megnyitó után *Stöckler* Lajos a Pesti Izr. Hitközség elnöke emelkedott szólásra, aki beszédében rámutatott arra a nehéz munkára, amelyet a hitközség a felszabadulás óta végzett. A Zsidó Államról szólva kijelentette, hogy a magyar zsidóság kivétel nélkül egységesen támogatja az önálló zsidó állam megerősödését. A közönség lelkes tapsai között jelentette ki, hogy a magyar zsidóság a legjobb uton halad, hogy a zsidó egység jegyében végre közösen egységesen oldhassa meg problémáit. *Domonkos* Miksa ügyvezető beszédében a heti szidrából idézett és kijelentette, hogy a pesti zsidóság ragaszkodik törvényeink szent hagyományaihoz, amelynek ékes bizonyitékai ezek a vallásos rendezvények, melyeket hétről-hétre a pesti körzetek rendeznek, majd annak a reményének adott kifejezést, hogy az önálló zsidó állam megteremtése végre nyugalmat fog adni azoknak a galuti zsidóknak, akik ott kivánják leélni életüket és azok akik itt maradnak boldogan fogják támogatni az önálló zsidó államot, mindnyájunk hazáját. Az est folyamán felszólaltak még dr. *Schwarcz* Benjámin rabbi, dr. *Katona* József rabbi, dr. *Geyer* Albert, a Zsidó Világkongresszus elnöke, dr. *Teichmann* Jakab rabbi, *Radó* Bernát templomi elöljáró, dr. *Endrei* S. Henrik, a Chevra igazgatója és dr. *Váradi* Jenő, a VII/b körzet ügyvezető elnöke. *Ábrahámsohn* Manó főkántor felemelő énekszáma után a késő esti órákban ért véget a Melavó de Malkó ünnepsége.

— **A Szocialista-Cionisták** (Ichud-Mapáj **Pártja** legközelebbi összejövetelén *Kulcsár* István érdekesnek igérkező előadása következik: *Meggyógyult e Erec Jiszraél* cimmel. Közreműködik *Faragó* Marcell és *Faragó* Ferenc. (Febr. 16. Fürst Sándor-u. 21/b. d. u. 6 óra.)

— **Kérelem.** A szegénysorsu barmicva-ifjaknak nem tudunk taliszt és tfilin ajándékozni, mivel a Zsidó Világkongresszus készlete elfogyott. Kérjük hittestvéreinket, hogy amennyiben használt, vagy javitásra szoruló tfilinjük van, bocsássák azt a nemes cél érdekében rendelkezésünkre. Az adományokat kérjük erre a cimre elküldeni: dr. *Berg* József főrabbi, Budapest, Bethlen-tér 2.

**A MOADON HAIVRIBEN** (V., Arany János-u. 29.) szombaton, 14-én d. u. chávúr **Br. Kiela,** a Szochnut s'liachja tart előadást „Hamöoriót hechádásot" cimmel. Minden héberül tudó chávért szeretettel várunk

— **A Bikur Cholim árvaháza.** Lapunk legutóbbi számában tudósitást közöltünk az Orth. Árvaház Egyesület alakuló üléséről, amelynek folyamán a következő kijelentés hangzott el: „Egyedül az orth. árvákért nem történt eddig semmi." Mint az Országos Bikur Cholim Egyesület most közli velünk, ez a kijelentés tévedésen alapszik, mert az Országos Bikur Cholim Egyesület már 1942—43-ban egyik tagjának áldozatkészségéből Rákosszentmihályon ingatlant kapott árvaház céljaira, melyet teljesen felszerelt, de üzembe helyezni a bekövetkezett események miatt már nem állt módjában. A felszabadulás után azonban ujra berendezték az árvaházat és 1945 novemberében megnyitották az orth. árvák számára. Az árvaház a Joint támogatásával azóta is müködik.

**SIRKÓ LÖWY-nél BUDÁN**
II., Fő-utca 79 (Ganz-utcai vill. megállónál.) Leszállitott árak!

## „A Keren Hajeszod" (Zsidó Országépitő Alap) hirei:

Miskolc zsidósága élén jár annak a hatalmas, kollektiv megmozdulásnak, mellyel a magyarországi zsidóság siet az Erec Jiszráéli országépitő és szabadságharc támogatására. Négy héttel ezelőtt dr. *Herskovits* Fábián megrázó erejü előadásával, két ereci hangosfilm bemutatásával indult meg Miskolcon a Keren Hajeszod akció, mely e héten fejeződött be. Az eredmény, mely ugy arányban, mint összegszerüleg országos viszonylatban is a legelsők közé sorolható, azt bizonyitja, hogy a miskolci zsidóság — s ez követendő példa kell legyen az ország többi városainak zsidósága előtt —, tudja mivel tartozik az országszerző, országépitő és harcoló Jisuvnak.

**A komoly eredmény elérésében nagy szerepe van annak a segitésnek, melyet a miskolci Aut. Orth. Izr. Hitközség, a Cionista Szövetség helyi csoportja, de legelsősorban a WIZO vezetőségének lelkes és munkára kész tagjai nyujtottak.** *Munkájuk nagy lépéssel vitte előre az Erec Jiszráélt országépités ügyét.*

*

**A közeljövőben kerül sor Debrecen és Ujpest városokban lefolytatandó akciónkra.** Mindkét helyen nagy érdeklődéssel várják megmozdulásunkat és minden jel arra mutat, hogy ugy Debrecenben, mint Ujpesten sikerrel fognak zárulni.

— **Summa cum laude doktoravatás.** *Landler* Pétert, a Rabbiképző Intézet hallgatóját a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészeti karán, summa cum laude fokozattal, doktorrá avatták. „Juda és Izrael külpolitikai problémái" cimü doktori értekezése a hivatalos birálók egyöntetü véleménye szerint, a magyar orientalista irodalom komoly nyeresége. Értekezésében — a mult tanulságai alapján — kifejtette, hogy a harmadik Zsidó Állam külpolitikájának, a Szovjet-Unióval való barátságra kell támaszkodnia, hogy fejlődését biztositsa a környező reakciós államokkal szemben.

**SZIGORUAN orlodox házvezetőnőre van szükségem,** ki divatüzletemben is segédkezne. Azonnali választ: **Glück Mór, Tokaj**

**ORTHODOX METSZŐ AZONNALRA** állást keres, vagy esetleg városba menne, szintén vagy hasonló állásba. **„Jó bal kore"** jeligére a kiadóba.

**KERESEK NŐT** 11 éves kisleányomhoz délutánra, angol és zongoratanitáshoz. **Cim a kiadóba.**

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

— **Papp Károly ünnepély.** A Fészek Művészek Klubja február 22-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel Papp Károly elhunyásának harmadik évfordulója alkalmából a klub helységében a vallás és közoktatásügyi minisztérium részvételével emlékező délelőttöt rendez. A megnyitó beszédet *Koreskmános Nándor* tartja, felépnek *Ascher Oszkár*, *Bánky Zsuzsa*, *Demián Éva*, *Fodor József*, *Fodor Klára*, *Pulotai Erzsi* és *Szeyi Pál*.

— **Gervai Sándor előadása Ujpesten.** Az ujpesti Izraelita Hitközség dísztermében kedden este „Szabadságharcok a zsidóság történetében" címen Gervai Sándor előadást tartott. Fejtegette a görög-szír és a római megszálló hatalmak elleni harcokat, amelyekben a zsidó nép sajátos kulturáját, nemzeti egyéniségét védelmezte olyan gyarmatosító zsarnokok ellen, akik odahaza saját népüket is állandó rettegésben tartották. A zsidóság szabadságrágyna nem sorvadt el a diaszpórában sem. Atomizáltsága miatt önálló szabadságharcot nem vívhatott évszázadokon keresztül, de szabadságharcosokat a különböző népek küzdelmeihez, ha azok valóban szabadságukért, társadalmi fejlődésükért harcoltak, különösen a feudalizmus bukása után, nagy számban adott. A XIX. század szabadságküzdelmeiben a zsidóság legjobbjai a haladó erőkkel harcoltak. Gervai Sándor ezután részletesen ismertette a szovjet és a lengyel zsidóság partizánjainak önfeláldozó küzdelmeit, az olaszországi és közel-keleti harcokban. Befejezésképpen méltatta Palesztina zsidóságának példamutatót érdemlő szembeszállását az angol imperializmus megsemmisítő törekvéseivel szemben. Gervai Sándor előadása előtt és után Fenákel Miklós kántor héber dalokat énekelt nagy sikerrel. Az előadóknak dr. Murányi főrabbi mondott köszönetet.

— **Mártir művészek emlékműve.** Az OMIKE a tavasz folyamán kívánja felállítani mártir művészeinek emlékművét. A vezetőség felhívja a hozzátartozókat, hogy a mártirok adatait legkésőbb március 1-ig jelentsék be írásban (VI., Dózsa György-út 84/c).

— **Házasság.** *Deutsch* Jenőné szül. *Bleyer* Piroska és *Feldmár* Imre házasságot kötöttek.

— **Eljegyzés.** *Gottdiener* Klára és *Löw* Márton Sáloraljaujhely, jegyesek.

*Hammer* Jolikát Hajdunánás-ról eljegyezte *Wolf* Andor kereskedő Budapestről. (Minden külön értesítés helyett.)

*Pável* Irén Opályi és *Guttmann* Herman Mátészalka jegyesek.

— **Vendég-kántor.** Pénteken, február 13-án és 14-én, szombaton délelőtt *Holzer* Tibor, a Hunyadi-téri imaház főkántora fog előimádkozni a Rumbach Sebestyén-utcai templomban.

— **A Varsói Jiddis Színháznak** a Zeneakadémián szereplő művészétársulata *e héten, kivételesen csütörtökön* is tart előadást, este ½8 órai kezdettel, s ez alkalommal is a nagy sikert aratott „A Harz wus benkt" című háromfelvonásos zenés életkép kerül szinre.

— **Táncestély a VAC-ban.** A Vivó és Atlétikai Club február 14-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel nagyszabású táncestélyt rendez a Royal nagyszálló étteremének különhelyiségeiben. A reggel 6 óráig tartó táncestélyen szépségverseny, tombola szerepelnek a közönség szórakozását. A zenét a kitünő Royal jazz-együttes szolgáltatja. Jegyelővétel és asztalrendelés: VAC, VII., Erzsébet-körut 26, I. em. délután 4—8-ig.

— **Kinek a fényképe?** A bécsi izr. hitközség az Uj Élet szerkesztőségéhez egy valószinüleg *Guttmann* Sándor nevezetü, magyar zsidó férfiunak a képét juttatta el, amelyet Proleb bei-ben Leoben (Felső Steiermark) kihalászott férfi ruhájában találtak. A kép egy szemüveges, dushajzatu, nyiroit bajuszu, mosolygó férfit ábrázol. Megtekinthető az Uj Élet szerkesztőségében.


**30 éves**

egészséges, munkabiró vidéki fiatalember **benősülne** lehetőleg

**vidéki üzletbe vagy gazdaságba.**

Választ **„Otthont keresek"** jeligére a kiadóba.

**NAGYON CSINOS, 24 ÉVES leányomat,** berendezett lakással, hozománnyal, **férjhez adnám** jómegjelenésü, komoly egzisztenciával rendelkező uriemberhez. **„30—40 évesig"** jeligére a kiadóba.

**Jól szituált**

**intelligens, dolgozó urinő** megismerkedne **házasság céljából** hasonló urral, 60—65-ig. **„Jobb késön, mint soha"** jeligére a kiadóba.

**USA ÁLLAMPOLGÁRNŐ, férjhez menne** 45-től, jómegjelenésü, korrekt, müvelt uriemberhez, kinek szakképzettsége van. Anyagiak nem érdekelnek. Fényképes választ **„Newyorki élet"** jeligére a kiadóba.

**Fővárosi kereskedő 44 éves özvegye férjhezmenne** budapesti vagy pestkörnyéki polgárihoz, 50 év körüli, korrekt urhoz, akinek olyan jövedelme van, hogy feleségét gondtalannal el tudja tartani. **„Szépen berendezett lakásom van"** jeligére a kiadóba.

**CSINOS BARÁTNŐMET, ki orvos özvegye, férjhez adnám. Szép lakása és háromemeletes sarokháza van.** Jómódú, biztos megélhetésü 50—55 éves talpig uriember teljes cimü válaszát kérem. **„Jó barátnő"** jeligére a kiadóhivatalba.

**FÉRJHEZ ADNÁM**

**jómódu özvegy hugomat,** kinek jólmenő faáru üzlete van, 54—60 éves uriemberhez. **„Komoly"** jelig. a kiadóba.

**32 éves**

**özvegyasszony,** 7 éves fiának **apát, magának komoly ÉLETTÁRSAT keres.** Jólmenő **füszerüzletem** van. Lehetőleg szakmabeliek válaszát kérem. **„Egyedül vagyok 40-ig"** jelig. a kiadóba.

**BOLDOG CSALÁDI ÉLETRE VÁGYÓ,** egyedülálló, jóérzésü, csinosnak mondott **özvegyasszony** vagyok, némi hozománnyal. Megismerkednék

**házasság céljából**

biztos egzisztenciával rendelkező urral. **„50—55"** jeligére a kiadóba. Közvetítők kizárva.

**Ötvenes egyedülálló vidéki uriasszony**

vagyok, **élettársat keresek** fővárosi uriember személyében. 65 évesig, ki értékelni tudná még fiatalos megjelenésemet, és ügyességemet. **„Boldogtalan özvegy"** jeligére a kiadóhivatalba.

**Egyedülálló uriasszony,** ki nek berendezett lakása, vagyona és megélhetést biztositó üzlete van,

**hozzállló élettársat**

**keres,** finom lelkü, nyugdijas uriember személyében. Választ **„60—65 évig"** jelig. a kiadóba.

**ÖTVENES, JÓL POZICIONÁLT uriember** keresi 35—40-ig, csinos, szép, finomlelkü orthodox asszony vagy leány ismeretségét **házasság céljából,** akinek a fővárosban szép főbérleti lakása és számottevő hozománya van. Egy gyermek nem akadály. **„Boldogság 2000"** jeligére a kiadóba.

**ORTHODOX,** szép, intelligens, 18 éves hugomat, **nagyobb hozománnyal** férjhezadnám, csakis minden információt kibiró, fiatal talmud chochem, szigoruan vallásos, jómódu hoz. **„Diszkréció"** jeligére a kiadóba.

**SZÉP, 35 éves, 5 nyelvet beszélő,** budapesti 5 szobás villaingallannal rendelkező **urlány keresi** biztos egzisztenciáju, diplomás, önálló kereskedő, vagy főtisztviselő korrekt ur ismeretségét **házasság céljából** 46 éves korig. Választ **„Ideális"** jeligére az Uj Élet kiadóhivatalába kér.

**PEDIKÜR** speciális lábápolás **Díjtalan lábvizsgálat benőtt körmök RENCES** pedikürmesternél **Csengery-u. 84** szakszerű, fájdalommentes kezelése.

**Borotválkozzon a valódi „HARAB" évjáci villanyönborotvával**

Vallási szempontból kifogás alá nem esik. Használata könnyü és kellemes. Kapható jobb drogériákban, késes és elektromos szaküzletekben. Ha valahol még nem kapható, uev forduljon a képviselethez: **Kosztelitz és Tsa. Budapest V. Sas-utca 11. Telefon: 180—499.**

**MUSZ. ÖZVEGY,** jóállásu tisztviselőnő, berendezett főbérleti lakással, 8 éves kislánya van, intelligens 40—50 év közötti szinlán jó jövedelmü **ÉLETTÁRSAT keres. „Edesapa 8"** jeligére.

**NŐI FEHÉRNEMŰ gyártásához értő, 24 év körüli urileányt keresek élettársul.** Kintlévő rokonaim által, esetleg angol területen telepedhetünk le. Lehetőleg fényképes választ kérek, **„Szerelet 600"** jel. a kiadóba.

**Biztos egzisztenciáju**

**intelligens özvegy uriasszony,** ingatlan vagyonnal, berendezett lakással,

**házasság céljából**

megismerkedne 55 év körüli, jól pozicionált intelligens uriemberrel. **„Megértés 550"** jeligére.

CSINOS, JÓMEGJELENÉSŰ

**muszos özvegye**

fővárosi főbérleti lakással, ismerős segitő körrel

**házasság céljából**

hozzáillő jóérzésü megismerkedne, 40—45-ig. **„Ideális élettárs"** jeligére a kiadóba.

**CSINOS, 22 ÉVES,** intelligens, finomlelkü **dolgozó** leány

**férjhezmenne.**

Nem annyira anyagiakra, **mint** megértő feleségre, boldog családi életre vágyó férfiak irjanak, 26—32-ig. Vidéki is lehet. **„Ideálista 22"** jelig. a kiadóba.

**BENŐSÜLHET intelligens, szorgalmas, 25 éves fiatalember,** bevezetett, érlékes füszer-csemege üzletbe. Berendezett gyönyörü lakás van. **„Tőke kell"** jeligére a kiadóba.

**Nagymüveltségü**

jól kereső, vagyonos, **diplomás hajadon részére** 50—55 éves megfelelő **férjet keresek. „A bezolut intelligens"** cimre a kiadóba.

**Jómódu, jókedélyü, csinos musz. özvegy, két kisgyermekével FÉRJHEZMENNE** jómódu, jókülsejü urhoz, 40—50-ig. Lehet jobb, intelligens iparos is. **„Fiu és leány, 4—8 év"** jeligére a kiadóba.


Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

**VASS**
**házasságközvetítése**
diszkrét és eredményes.
Vidékre is
**Wesselényi ötvenhét.**

## Magánhirdetés

**27 éves vidéki izr. gazdálkodó,** dunántúli nagyváros mellett fekvő 100 hold ingatlannal s komoly vállalati érdekeltséggel, társaság hiányában ezúton ismerkedne **Éveenne** 24 éves korig hozzáillő csinos urilányt, aki a vidéki életet szereti. Hozomány mellékes. Részletes írásos tartalmazó fényképes válaszokat. Diszkréció biztosítva. **„Élettársat keresek"** jeligére a kiadóhivatalba.

**Jócsaládból**

való, jesivát és héber gimnáziumot végzett, 21 éves, orthodox fiatalember

**feleségül venne**

jobb családból, intelligens, finomlelkű, csinos, középmagas, házias urileányt. **Élettársat keresek, nem hozományt"** jeligére.

**62 éves okleveles, nyugalmazott gazdasági főintéző** vagyok, nyugdíjam, egy kis birtokom, házam van, **MEGNŐSÜLNÉK,** lehetőleg gazdaságba vagy üzletbe, ahol magam hasznosíthatom. **„Egyedül vagyok 1948"** jeligére a kiadóba.

**FÉRJHEZMENNE csinos, házias leány** foglalkozással, állásban lévő vagy foglalkozással biró úrhoz, 50—60 éves korig. **„Gyermekkedvelő"** jeligére a kiadóba.

## A VAC HIREI

Bepillantottunk a Vivó és Atlétikai Club erzsébetkörúti helyiségébe, ahol Spindler Mátyás háznagy ismertetőbe vezetett a lelkes gárda munkáját az egyesület fejlesztése érdekében.

A felszabadulás óta nem volt egy helyiség, ahol összejövetelekre lehetett volna tartani, most, a tisztujító közgyülés után igazi rohammunkával rendbehozták a mulasztásokat, mert a régi erzsébetkörúti magyterlnet ablakozták, kitakarították, teljesen rendbehozták.

Most már van lehetőség, hogy a nemes cél, a sportfejlesztés érdekében összejöjjenek és megvesszék tartsanak.

Teli vagyunk tervekkel, hogy ugy bel- mint külföldön, a régi dicsőséget visszaszerezzük.

Február hó 14-én, szombaton a VAC ökölvivói a debreceni Vasutassal mérkőznek 6 órai kezdettel, a Wesselényi-utca 44. alatti tornateremben. Nagy érdeklődésre terthat számot ez a sportesemény, mert két jó erőben lévő egyenlő erőt képviselő csapat száll a ringbe.

Mindannyiunknak érdeke, hogy a VAC erős és hatalmas legyen s a sporttársadalomban elfoglalja az őt megillető helyet.

R. F.

**Schulz Jenő cég**
órás-ékszerész (órajavítás)
VII., Wesselényi-u 6., a régi házban
**Gergely Miklós**
aranyműves és ékszerész,
**VÉTEL! Tel.: 422-345. ELADÁS!**

# Akik jeligés hirdetésekre

**közölt válaszaikat személyesen hozzák be a kiadóhivatalba, leveleiket a hivatal ajtaján felszerelt levélszekrénybe is bedobhatják.**

ZSIDÓ URIKÖRÖK legmegbizhatóbb házasságkövetitője
*GOLDNÉ*
VII. Alsóerdősor 8 fszt. 2
Telefon: 221—349

**DEPORTÁLÁSBÓL visszajött** 33 éves, csinos, magas, barna, **dolgozó asszony férjhezmenne** berendezett komfortos lakással és 10 ezer forint hozománnyal, becsületes, jólelkü emberhez, vidékre is. **„Szeretnék boldog lenni igazán"** jeligére a kiadóba.

**IGEN CSINOS, átlagon felüli intelligenciával rendelkező barátnőmet férjhez adnám.**
A Belvárosban értékes áruraktárral, nagy jövedelemmel biró **ipari vállalata van.**
Csakis 40—48 éves korig, kulturált, jómegjelenésü úriember jöhet számitásba. **„Ortodox-zsidó"** jeligére a kiadóba.

**40-ES, MAGAS, jómegjelenésü, érettségizett, több nyelvet beszélő férfi meg, ill.**
**benősülne.**
4 testvére Palesztinában, Sweizban és Amerikában, esetleg kivándorolnánk. **„Komoly 1948"** jeligére.

PRIVÁT SADCHENEK cimét kérem **„Házasságkötés"** jeligére **Lendvaihoz, Teréz-körut 22.**

## A HAPOEL M. S. E. hirei

**Football.** HAPOEL MSE—BTK II. 4:3 (1:2). A mérkőzést Weiyárd Gyula edző vezette és véleménye szerint ezzel a csapattal a HAPOEL biztosan győzni fog osztályában.

**Röplabda.** A február 8-án, vasárnap délelőtt megtartott ifjuságl röplabdaversenyünkön a HAPOEL ifjuságl férfi csapata megérdemelten vezető helyen végzett.

**Atlétika.** Felkérjük atlétizáló tagjainkat, hogy a mezei versenyek megkezdése miatt jelentkezzenek Bajor Béla szakosztályvezetőnél. Sas-u. 14., raktár.

**Torna.** Nagy ütemben megindult a gyermekotthonok tornája. Cca 600 gyermek és ifjuságl tornász vesz részt a HAPOEL tornáján.

**Ping-pong.** Budapesti asztali-tenisz csapatunk 9:6 arányban győzedmet aratott az eddig még veretlen KÁOSZ III. csapata felett.

**Uszás.** Uszószakosztályunk irányitását Gábor Lajos sporttárs ezen sportág jeles szakértője vette át. Edzéseinket a margitszigeti fedett uszodában tartjuk.

**Sakk.** A HAPOEL sakk-szakosztálya most indul be Winter Jenő sporttárs ideiglenes vezetése mellett. Jelentkezés a HAPOEL titkárságában, Wekerle S.-utca 17.

**Vidék.** A szegedi HAPOEL asztali-teniszezői jeleven szerepelnek Szeged város asztali-tenisz bajnokságán. Összpontozásban csak félpontral maradtak a szegedi Postás mögött.

F. hó 8-án, Győrött megtartott asztali-tenisz visszavágó mérkőzést, a budapesti HAPOEL csapata 9:3 arányban nyerte meg a győri HAPOEL ellen.

A szolnoki HAPOEL versenyzői vezető helyeken végeztek Szolnok város asztali-tenisz bajnokságán.

**Társaságbeli legdiszkrétebb házasságközvetitő. Doktorné**
**Király-u. 67. I. 8. Telefon: 421-930**

**Benősülne**
**gazdaságba 50 éves izr. volt gazdatiszt. „Természet imádó" jeligére a kladóhivatalba.**

**FÉRJHEZADNÁM leányomat, kinek nőiruha szalonja és lakása** van 40—55-ig intelligens korrekt uriemberhez, esetleg vidékre is. **„Dolgozó nő"** jeligére a kiadóba.

**49 éves egyedülálló nő** magányos ur háztartását elsőrendüen **vezetné. „Becsületes munkásnő"** jeligére a kiadóhivatalba.

**40 éves nőtlen öcsém,** ki most jött haza Oroszországból, **benősülne** 30 év körüli csinos, jómegjelenésü nő üzletébe, vagy üzemébe. **„Otthonra vágyom 40"** jeligére a kiadóba.

**BUDAPESTI, ötven év körüli orthodoxhoz férjhezmennék.** Berendezett lakásom van. Csinos, intelligens, gyermektelen muszozvegye vagyok. **„Ahogy rendelve van"** jeligére a kiadóba.

**Egyedülmaradt**
46 éves középmagas, **vidéki nyomda- és háztulajdonos, papirkereskedő**
**nősülne**
Keresi hozzáillő, intelligens, csinos, fekete vagy barna házias leány, vagy gyermektelen asszony ismeretségét. **„Szeretnék szerelni"** jeligére a kiadóba.

**JÓMEGJELENÉSÜ,** csinos, dolgozó **musz özvegy,** szép otthonnal keresi 50-es jó egzisztenciáju ur ismeretségét **házasság céljából.** Lehet vidéki is. **„Egy asszony, aki vár"** jeligére a kiadóba.

**EGYEDÜLMARADT dolgozó uriasszony házasság céljából** megismerkedne biztos jövedelemmel rendelkező urral 50—56 évesig. **„Komoly alap van"** jeligére a kiadóba.

**BENŐSÜLNE** magas, jó megjelenésü 43 éves **volt önálló kereskedő, tanult müszerész,** üzletbe, vagy bármilyen ipari üzembe, vidékre is. **„Ujpesti"** jeligére a kiadóhivatalba.

**DAVIDOVICSNÉ**
**házasságközvetitő irodája**
**Erzsébet-körut 35., III. 12. délután 4-től,** komoly, előkelő megbizások.

## A zsinagóga naptára

— **A zsinagóga naptára.** Február 12, csütörtök: Adar 2, péntek: 3, szombat: 4, vasárnap: 5, hétfő: 6, kedd: 7, szerda: 8, csütörtök: 9.

Szombaton, február 14-én heti szidra: Törumó, háftóra: I. Kir. V., 26—VI., 13.

**Imaidők:**

| Imaházak | Péntek | Szombat | | | | Hétköznap | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | este | reggel | d. e. | d. u. | este | reggel | este |
| Dohány | 5 | 7 15 | 10 | 1/4 6 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |
| Rumbach | 5 | 7 | 10 | 3/4 5 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |
| Bethlen | 5 | 7 | 10 | 3/4 5 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |
| Csáky | 5 | 7 | 10 | 3/4 5 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |
| Dózsa | 5 | 7 | 10 | 3/4 5 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |
| Nagyfuv. | 5 | 8 | — | 3/4 5 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |
| Páva | 5 | 9 | — | 3/4 5 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |
| Zugló | 5 | 7 | 10 | 1/4 6 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |
| Fiuárvah. | 5 | 7 | 10 | 1/4 6 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |
| Leányárv. | 5 | 7 | 10 | 1/4 6 | 5 55 | 7 | 1/4 6 |

**Péntekesti gyertyagyujtás: 4 óra 50 perckor.**

— **Budai istentiszteletek.** Február 13-án, pénteken este 5 órakor; február 14-én, szombaton délelőtt fél 11 órakor; február 14-én, szombaton délután fél 5 órakor Oneg Sábbat a III., Kunfi Zsigmond-utca 49 szám alatti tanácsteremben. A I., Toroczkó-utca 6/b szám alatti imaházban szombaton reggel fél 9 órakor, hétköznap reggel egynegyed 8 órakor (Tóraolvasó napokon 7 órakor. — **Istentiszteletek helye:** III., Kunfi Zsigmond-utca 49, XI., Bocskai-ut 37, II., Toroczkó-utca 6/b és péntek esténként II., Fő-utca 12 szám alatt.

**Óbudai istentiszteletek** kezdete a Lajos-utcai templomban: péntek este 5, szombaton délelőtt 9 órakor.

**A Zsidó muzeum a téli hónapok alatt zárva**

ÚJÉLET
A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA
Szerkesztőség és kiadóhivatal VII., Sip-u 12. — Telefon: 423—930
Kiadótulajdonos:
A MAGYARORSZÁGI IZRAELITÁK ORSZÁGOS IRODÁJA
Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
ROÓZ REZSŐ
*Beküldött kéziratokat nem őrzünk meg s visszaküldésükre nem vállalkozunk*
**Előfizetési dijak:** egész évre 48 Ft, félévre 24 Ft, negyedévre 12 Ft. Takarékpénztári csekkszámla száma: 26.209.
Nyomatott a Globus nyomdai müintézet rt körforgógépein. Budapest VI. Aradi-utca 8
Fel. nyomdavezető: Margittay Antal

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára